

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 33 (533) Субота, 20 лютого 1993 року

Ціна 5 крб.

Читайте в номері

«Мораторій» — слово донбасівське. А може, і галицьке?...

3

Нотатки після поїздки Президента на Донбас

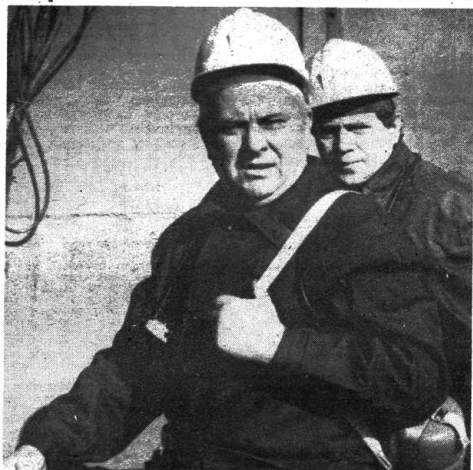

Фото Василя ПИЛИП'ЮКА.

РАЗОМ НАШ ГОЛОС БУДЕ ВАГОМИШИЙ

Шляхи доживлення відносин між Польщею та Україною, економічна співпраця двох країн, стан національних меншостей по обох сторонах кордону — основні теми, які обговорюються на польсько-українській конференції «Нові закляки — нова відповідальність» у Кракові.

У роботі цього авторитетного зібрання бере участь представницька делегація України у складі голови постійної Комісії Верховної Ради у закордонних справах Дмитра Павличка, народних депутатів — Олександра Барабаша, Михайла Гориня, Ігоря Гриніва, Михайла Швайки, заступника міністра закордонних справ Бориса Тарасюка, представника Президента у Києві Івана Салія, посла нашої держави в Польщі Геннадія Удовенка, інших державних та громадських діячів.

На адресу форуму надійшли привітання від глав урядів двох країн — Ханны Сухоцької та Леоніда Кучми.

Ще до початку зібрання відбулася зустріч українських учасників конференції з керуючим Радіо Міністрів Польщі Яном Мариєм Рокітою. Він заявив, що минула спільна історія польсько-українських відносин не є для них тягарем. За словами лана Рокіти, його країна поділяється з Україною досвідом економічних реформ. Він також заявив, що Польща не відчуває ядерної загрози з боку України і вважає проблеми ядерної зброї внутрішнім питанням нашої країни. Для поляків важливо, що Україна прагне бути без'ядерною державою. На думку Я. Рокіти наші країни мають спільно будувати шляхи до нової Європи та брати участь у європейській інтеграції.

На відкритті конференції з вітальним словом до учасників форуму звернувся директор Міжнародного центру розвитку демократії Богдан Кіш, президент міста Кракова Юзеф Лиссога, посол України в Польщі Геннадій Удовенко. На першому пленарному засіданні виступили голова Комісії у закордонних справах сенату Польщі Едвард Венде та голова постійної Комісії у закордонних справах українського парламенту Дмитро Павличко, які змалювали стан взаємин двох країн з польської і української перспектив.

Тарас ПЕТРІВ, спеціальний кореспондент «Голосу України».
Краків.

Експрес-інформація

БЕЗ АМБІЦІЙ НЕ ОБИШЛОСЯ

У посольстві України в Росії відбулася зустріч керівників парламентських фракцій, народних депутатів України та РФ. Йшлося про взаємодію Верховних Рад у налагодженні нормальних економічних і політичних взаємовідносин двох країн. З української сторони в розмові брали участь депутати А. Матвієнко, О. Воробієв, В. Філенко та інші парламентарії. Російську сторону представляли С. Ковальов, І. Рибкін, В. Носков та С. Бабурін. Останній, до слова, був, у «советському стилі», заявивши про необхідність переглянути існуючі кордони.

В МАКІВЦІ ГОТУЮТЬСЯ

Макіївка, 19 лютого. Рада представників незалежних профспілок України взяла на себе координацію передстрайкового стану в Макіївці. 19 лютого відбулася зустріч ініціативної групи з головою профспілок гірників по відпрацюванню спільних дій в разі шахтарського страйку. Рада представників НПП звернулася із проханням до міської Ради народних депутатів дозволити провести 26 лютого загальноміський мітинг. Шахтарі розраховують на підтримку металургів, коксохіміків, усіх жителів Макіївки.

КОМПЕНСАЦІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ

Кабінет міністрів України розпорядився виплачувати з 1 січня 1993 року військовослужбовцям (крім військовослужбовців строкової служби), особам рядового і начальницького складу, яким видана продовольства за рахунок держави не проводиться, грошову компенсацію замість продовольчого пайка у розмірі 350 карбованців на добу.

В ПРОТИСТОЯННІ ПЕРЕМОЖЦІВ НЕ БУДЕ

Страйк сьогодні — прямий шлях у безодню, шлях до соціального напруження не тільки на електротранспорті, а й у місті Києві.

Про це йдеться в Зверненні, прийнятому на екстреному засіданні з приводу страйку електротранспортників Києва, яке провела президія Центрального комітету профспілки працівників місцевої промисловості та комунально-побутових підприємств України.

Президія Центрального комітету профспілки закликає профспілкові організації, всіх працівників міського транспорту проявити у складних умовах зваженість і стриманість, не вести економіку України до ще більших злиднів. Кожен працівник електротранспорту повинен пам'ятати, що в цьому протистоянні переможців не буде, а тільки ще більше постраждає й так вкрай знедолене населення міста.

Електротранспортники Києва, як кажуть водії, «злили воду» і продовжують стояти. Однак учора виїхали на лінію трамваїв депо імені Красіна та Леніна й незначна кількість машин трьох тролейбусних парків. У години пік на маршрутах, паралельних тролейбусним, курсують різноманітні відомчі автобуси, ця справа налагодила вже на другий день страйку, зникли величезні натовпи на зупинках. Втім, і досі багатьом киянам доводиться покладатися на власні ноги. Це на руку таксистам-приватникам — за будь-який короткий проїзд менше тисячі вони не беруть.

Своє ставлення до страйку висловили представники 22-х галузевих профспілок, київська організація Руху. Лейтмотив цих заяв: ваші вимоги справедливі, але ваші методи нецивілізовані. Рух, зокрема, закликав страйкуючих вийти на роботу — за умови, якщо протик них не буде репресій.

Цікаве повідомлення ми отримали з Чернівців, де недавно тек страйкували тролейбусники, що завдало значних збитків горожанам. Отож місьдержадміністрація дозволила чернівчанам 1 березня користуватися тролейбусами безплатно.

ВІЗИТ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА УКРАЇНИ

Прем'єр-міністр України Леонід Кучма відбуде учора з тижневим візитом до Узбекистану, Киргизстану, Казахстану і Туркменії. У ході наступних зустрічей з керівниками цих республік планується обговорити питання, які стосуються співробітництва в галузі міжнародних пасажирів і вантажоперевезень, транспорту, фінансових відносин, поставок в Україну нафти з Казахстану і газу з Туркменії і будівництва у відповідь там українською стороною народногосподарських об'єктів, спільного освоєння космічного простору, використання космодрому Байконур та ряду інших

напрямів. Намічено підписання відповідних міжурядових угод.

У складі делегації України, очолюваної Прем'єр-міністром, також віцепрем'єр-міністри Володимир Дем'янюк і Василь Євтухов, міністри Іван Герц, Орест Клименко, Олег Прохнявський, Юрій Сербін, голова держкомітету Михайло Ковалко, Анатолій Міщенко, Григорій Нікитенко, голова Комітету Юрій Олененко, народні депутати України — Голова Верховної Ради Республіки Крим Микола Багров і Борис Олійник.

Парламентська хроніка

ЧУЄШ, БАТЬКУ?

Вечірні засідання 15 лютого

Депутат О. Чернявський, звертаючись до віце-прем'єра України з питань агропромислового комплексу Володимира Дем'янова, закликав бути для селян не вітчизном, а батьком рідним.

— Чуєш, батьку? — запитував легендарний Остап під туртурками.

— Чує, синку! — відповів Тарас Бульба, та допомогти не зміг.

Подібна ситуація сьогодні склалася в агропромислово-м комплексі. Не можна сказати, що новий віце-прем'єр-міністр не знає проблем села, не прихильність до депутатів агропідприємств. І все ж сьогодні стільки навізалося гордієвських вузлів, що одним ударом їх не розрубеш, одним фронтальним силом не прирешуєш. Найбільш виразною проблемою пального, мінеральних та органічних добрив, насіннєвого фонду. Та й це не головне, зазначає на сесії народний депутат Сергій Тимчук. Головне сьогодні — питання оподаткування

села. Брак грошей сьогодні на першому плані. Нема грошей — нема можливості проводити селянським господарствам самостійну економічну політику. У своїй доповіді В. Дем'янов змалював доволі привабливу картину розв'язання наболивих проблем. «З неї випливає, що весняно-польові роботи України все ж проведе успішно. Але насторожує, що в тих пунктах, які потребували серйозного аналізу і економічного обґрунтування, він обмежився загальними на кшталт: «Вірою», «Переконанням». Депутати не повірили і влаштували віце-прем'єра на туртурках. Україну добру «баную» з урахуванням якої можна сказати: незважаючи на те, що ніякого рішення сесія не прийняла, все ж робота парламентарії була конструктивною. Ясно, що депутати-агроарники дуже пильно спостерігають за всіма кроками нового уряду. І хоч висловили багато вимог, але водночас в розумінні поста-

вилися до заяви віце-прем'єра-міністра Віктора Пинзеника, що новий уряд на жодні поступки не піде й не допустить нового витка інфляції. Всім аргументи, що сьогодні, у принципі, можливо кинути на село нові гроші, але вони можуть бути тільки цифрами, намальованими в повітрі.

Становище, про що й говорили на сесії, справді дуже ж тривожне. На півдні, в Криму вже розпочали весняно-польові роботи, а Кабінет міністрів не гарантує забезпечення товаровиробників АПК паливно-мастильними матеріалами, засобами захисту рослин та іншими матеріально-технічними ресурсами. Йдеться знову про кредити, кредитні лінії, пільги. Загроза фінансової забори реальна. І анімація тільки закінчить оці нотатки досить гірким і, на жаль, риторичним запитанням, яке неодноразово звучало на пленарному засіданні: «Як же так трапилося, що виробники сьогодні належать до найбільшого, найзідженішого прошарку населення України».

Наталія ДЗЮБЕНКО.

Інтерв'ю в кулуарах

Колі на розгляд парламенту була внесена інформація Кабінету міністрів про підготовку до весняних польових робіт, я зустрів колишнього голову одного з передових потавських господарств народного депутата Василя СТЕПЕНКА. Нещодавно хворіючи села Калашиники знову проголосували за те, щоб він очолює господарство — тепер вже колективне сілськогосподарське.

— Сьогодні проблем на селі не менш, ніж і в місті, каже Василь Іванович. «А серед тих, що стосуються підготовки до весни, я б виділяв дві найголовніші. Перша — забезпечення нафтопродуктами, це все пече. У нашому господарстві для проведення весняних польових робіт за мінімальним розрахунками потрібно 300 тонн пального. А маємо лише 15 тонн. Якщо буде рання весна — катастрофа. Не посіємо вчасно. Уряд дуже запізнюється з вирішенням цього питання. Тепер має виникти найгірший

заходів, щоб негайно виправити становище. Друга проблема — фінансова. Як її вирішувати, варто уважно розібратися. Наприклад, наше господарство — ініціатор молочної. Вирощуємо свиней, маємо молочну ферму. Так-от, на виробництво одного мілілітра молока ми витрачаємо лише на 346 карбованців. А на один літр молока — 36 карбованців. Як не після всіх інших цінностей накручує ціна продукції буде дешо, а хто буде її з ентузіазмом виробляти собі на збиток?»

При обговоренні хліборобських проблем на засіданні парламенту були присутні представники Президента з багатьох сілських районів. Згадують главу адміністрації Миколайського району Київської області Г. ГЕЛЧЕНКА: яке його врання від інформації уряду про підготовку до весняних польових робіт.

— Якщо уряд сам був не-

спроможний вчасно вирішити питання про забезпечення села паливом для посівної, він має б раніше розв'язати руки господарствам, дати їм дозвіл, ліцензію на бартер, і в багатьох випадках не було б проблем. Скажімо, в наших колгоспах є цукор, який можна обміняти на нафтопродукти. В інших областях — пшениця, олія тощо. А там, як мовиться, і сам не дам, і тоб не дам.

Уряд знову наполягає на державному ціноутворенні, щоб не було монополії. Але з свого боку не гарантує трудяшкам своїх же забезпечення економікою, добробутом, іншими матеріальними ресурсами. Як відомо, у промисловості сьогодні, щоб одержати якусь продукцію, треба здійснити її попередню оплату. А з селянином я досі не розрахувався й за торішні борги — продані державі молоко, м'ясо, де ж справедливості, паритет?

Аргументи, проти яких важко щось заперечити.

Володимир ЧЕРНАС.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
Про Командуючого Військово-Повітряними Силами України

У зв'язку з об'єднанням Військово-Повітряних Сил та Військ протиповітряної оборони в єдиний вид Збройних Сил України — Військово-Повітряні Сили України постановляю:

1. Призначити генерал-лейтенанта АНТОНЦЯ Володимира Михайловича Командуючим Військово-Повітряними Силами України.

2. Зайняти генерал-лейтенанта АНТОНЦЯ Василя Опанасовича від обов'язків Командуючого Військово-Повітряними Силами України.

Військово-Повітряними Силами України.

3. Зайняти генерал-лейтенанта ЛОПАТІНА Михайла Олександровича від обов'язків Командуючого Військами протиповітряної оборони України.

4. Указ довести до відома військових частин, установ та оголошити особовому складу.

Президент України
Л. КРАВЧУК.

м. Київ,
28 січня 1993 року.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про грубі порушення законодавства
Представником Президента України
у Переяслав-Хмельницькому районі
Київської області

Представник Президента України у Переяслав-Хмельницькому районі Київської області ГРИГОРЕНКО Василь Миколайович на порушення ст. 3 Закону України «Про Представника Президента України» не звільнився з посади голови колгоспу імені Лівчи 1 продовжує займати аґадану посаду.

На порушення ст. 40 Кодексу законів про працю України В. М. Григоренко своїм розпорядженням від 4 грудня 1992 року, яке скасовано розпорядженням Представника Президента України у Київській області,

звільнив з роботи начальника управління сільськогосподарства Переяслав-Хмельницької районної державної адміністрації П. І. Сенюка в період його тимчасової непрацездатності.

За грубі порушення законодавства України Представнику Президента України у Переяслав-Хмельницькому районі Київської області ГРИГОРЕНКУ Василю Миколайовичу оголошити догану.

Президент України
Л. КРАВЧУК.

м. Київ,
16 лютого 1993 року

ДЕКРЕТ

Кабінету Міністрів України

Про забезпечення сільськогосподарської
імпоротною продукцією для проведення
весняних польових робіт

З метою забезпечення потреб сільськогосподарства в імпортній продукції для успішного проведення весняних польових робіт у 1993 році Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Дозволити Раді Міністрів Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській обласним державним адміністраціям проведення бартерних (товарообмінних) операцій з продукцією підприємств, розташованих на їх території, в обсязі двох відсотків товарного виробництва в натуральному виразі, виходячи з показників 1992 року, без оподаткування податком на додану вартість, та вивізів (експортів) митом за умови імпорту продукції згідно з податком.

На продукцію, що експортується, встановлюється за мовлення відповідно до статті 4 Декрету Кабінету Міністрів України від 22 січня 1993 р. № 14-93 «Про державний контракт на вивіз закордонних валютних коштів».

Належним чином оформленню за мовленням є підставою

для видачі експортних ліцензій Міністерством зовнішніх економічних зв'язків України на продукцію, що підпадає під режим квотування і ліцензування.

2. Зазначений у цьому Декреті порядок не поширюється на експорт товарів, щодо яких установленно спеціальний режим.

3. Відповідальність за забезпечення цільового використання імпортованої продукції покладається на керівників відповідних державних адміністрацій, на начальників управлінь сільськогосподарства і продоволюства.

4. Цей Декрет набуває чинності з дня опублікування.

Прем'єр-міністр України
Л. КУЧМА.

Перший заступник Міністра Кабінету Міністрів України.

В. НЕСМІХ.

м. Київ,
19 лютого 1993 року

У ПОСТІЙНИХ КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комісія з питань оборони та державної безпеки на черговому засіданні розглянула питання про Війська оборони повітряного простору, які утворені Указом Президента України від 28 січня цього року шляхом об'єднання військово-повітряних сил та протиповітряної оборони. Йшлося, зокрема, про розбіжності та неузгодженості цього указу з конституцією оборони та будівництва Збройних Сил.

Вирішено рекомендувати Президенту зупинити дію зазначеного указу та заслухати на пленарному засіданні інформації міністра оборони Костянтина Морозова та міністра машинобудування Військово-промислового комплексу та конверсії Віктора Антонова про стан виконання положень 1 вимог

чинного законодавства щодо підтримання боєготовності Збройних Сил.

Відбулося також засідання Комісії з закордонних справ. Народні депутати заслухали інформацію Кабінету міністрів та Міністерства внутрішніх справ України про підготовку поспівіджень та закордонних паспортів громадянина України у відповідності із загальноприйнятим у світовій практиці вимогами, про стан роботи над законопроектами про порядок в'їзду і в'їзду в Україну.

Народні депутати Іван Мусієнко та Генріх Агатуян виступили з повідомленнями про участь у семінарі Північно-Атлантичної Асамблеї «НБСЕ та європейська безпека», що відбувся 10—

12 лютого у Брюсселі.

Було висловлено пропозиції, спрямовані на підвищення ефективності участі українських делегатів у подібних міжнародних зустрічах.

На засіданні Комісії з питань екології та раціонального природокористування йшлося про законопроект щодо виділення і надання земельних ділянок для несілськогосподарських потреб. Депутати дійшли висновку: діючий нині порядок недовільний, що призводить до розсабарування земель і її ресурсів. Було запропоновано запросити до участі у подальшій підготовці законопроекту депутатів Комісії з питань агропромислового комплексу.

Прес-центр Верховної Ради України.

У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ВИБОРЧІЙ КОМІСІЇ ПО ВИБОРАХ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

Центральна виборча комісія прийняла постанову про проведення повторних виборів народних депутатів України замість вибухлих у виборчих округах, у яких вибори народних депутатів 22 листопада та 6 грудня 1992 року визначили таким, що не відбулися, або не було обрано народного депутата.

Вибори призначено на неділю 25 квітня 1993 року в 15 виборчих округах, зокрема:

Залізничному № 7, Подільському № 13, Троєщинсь-

кому № 19, м. Київ; Верхньодніпровському о м у № 101, Широкинському № 107, Дніпропетровська область;

Винogradськському № 170, Закарпатська область;

Залізничному № 196, Івано-Франківська область;

Броварський № 210, Київська область;

Корсаківському № 284, Миколаївська область;

Малиновському № 297, Болградському № 308, Одеська область;

Кременчуцькому — Авто-

заводському № 320, Кременчуцькому — Кроківському № 321, Полтавська область;

Зіньковському № 368, Харківська область;

Скадовському № 402, Херсонська область.

Вибори доручено провести окружним і дільничним виборчим комісіям у попередньому складі, а при необхідності (де вибули окремі члени комісії) — відповідним Радам народних депутатів доукомплектувати їх іншими представниками.

ПЕРЕЛІК продукції, що імпортується для забезпечення виконання весняно-польових робіт у 1993 році

Найменування продукції	Код ТН ЗЕД
Продукти нафтопереробки	27.07, 27.10
Опралений газ	27.11
Мінеральні добрива, засоби захисту рослин	31.02—31.05
Лісоматеріали	38.08
Посадковий матеріал (насадіння)	44.01—44.18
Комбікорми	10.0810000, 10.0820000,
Зерно	10.01—10.05, 12.0400100, 12.0400900,
Шрот і насіння олійних культур*	12.05, 12.07, 12.09, 12.10 12.14
	10.01—10.08
	12.08

*для виробництва комбікормів

Перший заступник міністра Кабінету Міністрів України

В. НЕСМІХ.

«МОРАТОРІЙ» — СЛОВО ДОНБАСЬСЬКЕ. А МОЖЕ, І ГАЛИЦЬКЕ?...

Не будем лукавити. Насинді занутили, а що дають одиодродні візита Президента в ту чи іншу область? Мовляв, сиди би собі в Києві і працював.

Скептицизм цей, необізнаність — від неопіформованості. На екрані телевізора люди бачать тільки надворну частину айберга, який називається прапоро Президенту у відвідин. Рентга залишається поза екраном. Президент їздить не один. З ним за командою — керівники уряду, галузей, спеціалісти. Скажімо, у грудні одному з нас довелося супроводжувати Президента під час його поїздки до Харкова. Тоді група харківських машинобудівних підприємств, НДІ вирішили створити у Харкові центр з виробництва нафтового устаткування. Шістьнадцять андія основного устаткування, необхідного для добування нафти і газу, може освітити харківський промисловий регіон. А мати мати устаткування — мати мати афту і газ, зможемо власними силами переработувати українські теплові електростанції, вважати «омолити» енергетичну галузь. Тож і не дивно, що тоді до команди Президента увійшли спеціалісти і керівники уряду саме з цього профілю. Ідею обговорили, заявили всі «за» і «проти», і вона знайшла підтримку у Президента.

І ось чергова поїздка. Цього разу на індустріальний Донбас. Що сьогодні хвилює промисловців і підприємців? Взаєморозрахунок з Росією, фінансово-банкнська та податкова політика держави, забезпеченість сировиною, зокрема, енергетичною. А селян? Забезпеченість добривами, гербіцидами, соціальні проблеми, розрахунок з державою, цінова політика тощо. Одне слово, як перші, так і другі повністю зосереджені на розв'язанні економічних проблем. Спільне для них те, що вони втомлялися від політики, від політичної міжусобиці колотнечі, безкінечних словесних дуелів.

Тож цього разу до команди Президента увійшли віцепрем'єр-міністр з питань промислового комплексу В. Дем'янов, голова правління Національного банку В. Ющенко, голова Держкомвугілля М. Сургай, керівники або заступники відповідних галузей народного господарського комплексу, спеціалісти саме з названих вище питань.

8 червня минулого року о 14 годині 55 хвилин на шахті «Суходільська-Східна» об'єднання «Краснодонвугілля» трапилася аварія. У шахлинової невідомо загинуло 64 чоловіка. Перерахувавши свій візит до Запоріжжя, Л. Кравчук побував тоді у Суходільську, взяв участь у похороні загиблого.

Тоді Президент розпочав свій візит на Донбас з відвідин «Суходільська-Східна». Це і данина пам'яті загиблого та їх сім'ям, і водночас контроль за тим, як урядова комісія вирішує питання, пов'язані з ліквідацією наслідків аварії.

Увечері Президент і його команда мали невелику розмову з Радою промисловців і підприємців Луганської області, керівниками об'єднань і держадміністрації. Питання, які порушували на нараді, характерні для будь-якого регіону: чому Нафбанк не може здійснювати перекази в Росію, а комерційні можуть, чому банк не несе відповідальності за своєчасне проходження банківських документів, чому на державних підприємствах зарплату заморозили, а на приватних — ні, чому формування бюджету іде за залишковим принципом — згорі дощук?..

Зрозуміло, лівову частку запитань адресували голові правління Національного банку В. Ющенку. Взагалі, що можна сказати про банківську систему? Можна назвати бенефісмом Віктора Ющенка. Головою галузі правління Нафбанку (і за віком, і за часом перебування на посаді) завоював симпатії навіть тіх директорів, які дуже далекі від ринкової економіки. Хоч

би як там було, а директорський корпус цілком професіоналів. До категорії саме таких людей будь-яка аудиторія, де доводилося виступати В. Ющенку, зарекомендувала його беззаперечно.

А він не просто роз'яснював політику уряду, Національного банку, він радився з професіоналами — практиками у залі, прислухався до кождої курадої думки, погодився, спростувався. А відтак разом доходили істини.

І зал, який спочатку найчастіше сприймав промови з команди Президента, поступово ставав соціоником. Приміром, ось так. В. Ющенко повідомив, що підприємства матимуть право відкривати, крім карбованцевого, ще і рубльовий рахунок. Нафбанк залишає за собою право на часткову інкасацію цих рублів. Треба ж якось погасити борг Росії — 500 мільярдів рублів. І на Новокараматорському машинобудівному заводі, і на нараді з керівниками агропромислового комплексу Донецької області всі з розумінням сприймали Нафбанк. Інтереси держави — вище за інтереси колективів.

Звичайно, під час цієї поїздки не обійшлося і без звершень до Президента, щоб він особисто посприяв у розв'язанні якихось дріб'язкових питань. І не можна тих людей засуджувати за це. Якщо просить, отже, зболі-

Р. С. З приводу перебування Л. Кравчука на Донбасі газета «Правда» вже 18 лютого опублікувала свою чергову брехню. Цитую: «Поблизу в Донбасі Президент України не зустрілися з шахтарями і металургамі, недавно критиковавшими його за невыполнение предвыборных обещаний, сообщил ИТАР — ТАСС»...

У нашому звіті про поїздку Президента України на Донбас є рідкий, де з жемлом констатується, що вже наступного дня після відвідин певних економічних угод між Росією і Україною, перша сторона все робить напалки. Так «Правда» разом з ІТАР — ТАРС на конкретному прикладі дезінформації, газетної «підтервердіації» сі слова.

Л. Кравчук зустрічався з шахтарями виробничого об'єднання «Краснодонвугілля», представниками шахтарських профспілок, теркомів. Врешті-решт, опускався в шахту. Дивна курчає спіноста «вразила російське інформаційне агентство і газету «Правда». Але такі речі ще раз показують, хто є хто в політиці, хто якими руками робить цю політику.

вають за доручену їм ділянку роботи.

Але в цілому люди розуміють і сприймають проблеми становлення молодого держави вище від містечкового рівня. Загалом же можна виділити кілька основних думок, які прозвучали під час робочого відвідин Президента на Донбас. Люди зтомили від політики, політизованої системи економічних відносин. Це стосується як міждержавних стосунків, так і наших внутрішніх. Чому, скажімо, чому вже наступного дня після підписання певних економічних угод між Росією і Україною все робиться напалки? Ініціатор — перша сторона. Хіба це природно, коли політика стає над економікою?

Часом промови, які луганчани, так і донецькани, вимагали від Президента накласти мораторій на діяльність політичних партій в Україні. Хоча б на рік.

І це одне. Про владу. Це питання не обійшло жодну аудиторію, жодну зустріч Президента. Не можна стверджувати, що всі говорили в унісон з цього приводу. Але спільним було одне: тоді не ретельнувати канат влади в державі. Спочатку треба визначитися з облаштуванням держави, прийняти Конституцію і тільки тоді подумати про вибори. І треба обшати звичай бити уряд напалки. Во так нове нам не сформувати. Але він, у свою чергу, має більше радитися, тоді й помолити, зайвих проблем буде менше. Саме це, здається, вже започатковано у робочих внутрішньодержавних відвідин Президента.

Леонід БРОВЧЕНКО,
Юрій ДОЦЕНКО.

УЧАСНИКАМ МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «НОВІ ЗАКЛИКИ — НОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ»

Вітаю учасників українсько-польської конференції «Нові заклики — нова відповідальність».

Великий інтерес до вашої конференції з боку громадськості України та Польщі свідчить про актуальність всесвітнього розвитку українсько-польських відносин в сучасних умовах.

Розбудова незалежності Української держави відбувається в складних політичних і соціально-економічних умовах. Зараз в економіці України існує безліч гострих проблем, економічне становище держави не мале, поки що не поліпшується, хоча за останні два місяці валові стабілізатори обстановку в промисловості, депо припинили катастрофічний спад виробництва — фактично зупинили насування національної кризи.

Нещодавній візит пані Прем'єр-міністра Ханни Сухоцької в Україну, наші бесіди з нею, відверте обговорення багатьох питань, які і візиту міністра Сібушевського та Онисевича, надали великого імпульсу розв'язку українсько-польських взаємовідносин в політичній, економічній, військовій та інших галузях міждержавного співробітництва. Це дає підстави сподіватися, що українсько-польські відносини вступили в новий етап, будуть швидко розвиватися в інтересах народів обох країн.

Ваша конференція робить значний внесок в розбудову добросусідських стосунків між Україною та Республікою Польща.

Бажаю її учасникам великих успіхів в ім'я процвітання наших народів.

Прем'єр-міністр України
Леонід КУЧМА

м. Київ,
18 лютого 1993 р.

Леонід БРОВЧЕНКО.

Дані про участь народних депутатів України в пленарному засіданні 17 лютого 1993 р.

Всього зареєструвалися для участі в ранковому пленарному засіданні 17 лютого 1993 року 255 народних депутатів України.

СПИСОК			
народних депутатів України, які були присутні в залі засідань, але не реєструвалися.			
Вибірчий округ №			
Алутин Г. О.	370	Молінець В. В.	355
Баранський В. Л.	361	Норобов М. І.	92
Батіг М. І.	270	Носенко М. І.	22
Войно В. Ф.	361	Носіа М. В.	227
Воробей А. І.	44	Носток О. В.	337
Вілий Л. С.	193	Крикунов В. І.	419
Валені І. Ю.	372	Кругла Л. В.	362
Волковецький С. В.	240	Маслюк Г. Е.	115
Воробей О. М.	203	Мельничук М. Е.	37
Вір П. П.	45	Мельничук В. Г.	155
Гнатіванч Ю. В.	8	Мочан П. М.	20
Головатий С. П.	18	Моніа І. І.	87
Горинь В. М.	275	Мостиський А. Б.	42
Горинь М. М.	260	Мотом П. П.	364
Горюховський Л. Т.	356	Нагулю Т. Д.	407
Гавася М. А.	271	Осадчук П.	207
Гудима М. В.	41	Павлюк С. П.	358
Гуменюк О. В.	363	Палюк С. А.	180
Деркач В. М.	11	Панченко В. Е.	255
Дзюба М. Г.	40	Пиріг Л. А.	203
Дмитришин Я. І.	11	Поросовський М. І.	340
Дума З. Е.	202	Пушкін	45
Завальска М. П.	359	Піскуль О. В.	342
Зайко Я. Я.	153	Редик В. І.	206
Засід І. О.	17	Романюк М. С.	282
Івасюк В. П.	9	Савчук А. Я.	38
Іванчук Р. І.	265	Сидерський Ф. Ф.	443
Івасюк В. П.	9	Сидорук С. В.	443
Івасюк В. П.	9	Скорий Л. П.	184
Івасюк В. П.	9	Соболев С. П.	184
Івасюк В. П.	9	Степанів Т. С.	175
Івасюк В. П.	9	Сугоніко О. А.	154
Івасюк В. П.	9	Сухоруков А. О.	367
Івасюк В. П.	9	Тарасюк Я. С.	157
Івасюк В. П.	9	Тітчук А. Ф.	403
Івасюк В. П.	9	Устатенко В. І.	389
Івасюк В. П.	9	Харченко В. М.	261
Івасюк В. П.	9	Чобіт Д. В.	132
Івасюк В. П.	9	Чорновіл В. М.	274
Івасюк В. П.	9	Шваїна М. А.	197
Івасюк В. П.	9	Шевченко О. Е.	169
Івасюк В. П.	9	Шепя В. В.	169

Шевченко В. Т.	261
Шевченко В. Ф.	26
Шевченко І. Р.	263
Шевченко В. О.	228
Всього	82 чол.

СПИСОК
народних депутатів, які своєчасно не зареєструвалися на ранковому засіданні 17 лютого 1993 року

Вибірний округ №	
Віденіс В. К.	732
Габор І. М.	174
Галицький П. О.	303
Гордієнко А. Л.	379
Корж А. В.	76
Кушнарів Е. П.	376
Лисенко В. П.	448
Мазур Ю. М.	295
Марков	395
Медведев В. Г.	99
Мельник А. М.	97
Менішперово О. Л.	247
Панасюк В. Е.	121
Панченко В. Е.	225
Плющенко І. М.	353
Поліщук А. Н.	412
Піддубний М. І.	126
Рибко О. М.	151
Степанів О. Г.	124
Терешин В. І.	58
Шкарбан М. І.	327
Яворський М. М.	50
Ярчук М. М.	408
Яценко В. М.	157
Всього	24 чол.

На пленарному засіданні 17 лютого 1993 року були присутні з поважних причин 65, з незважених причин — 7 народних депутатів України.

Замість коментаря

Ви присутні чи не присутні?

В чому проблема? Чому депутати, які називають себе Народною Радою, бойкотували пленарні засідання? Причини, здається, одна: побороважати, що Конституційний суд, який він буде обраний, розглядатиме питання про компартію і може скасувати її заборону.

Але, по-перше, давно вже обраний Голова Конституційного суду і давно відомий список кандидатів у члени. Отже, був час для компромісів щодо кандидатур.

По-друге, компартію заборонили на Верховна Рада, а П. Президент. Отже, ніякий суд ту постанову не може розглядати доти, доки П не розглянула Верховна Рада. І якщо — більшість була вже така ідеологічно зашорена і монолітна у бажанні й далі будувати «світле майбутнє», то вона б давно внесла це питання у порядок денний, розглянула і прийняла б те рішення, якого не бачив меншість. А до речі, питання про компартію, можливо, і треба внести. Щоб ще раз чітко і ясно, без плин на губах, сказати про неї все, що то думає.

Нам, принаймні, навіть розмови про відновлення організації, яка винищила мільйони людей, здається кошутством, вторгттю моральних орієнтирів. А самі соціалістичні і навіть комуністичні ідеї базарно мають право на життя, якщо за ними знову не стоїть винищення інкомісислх. І хто їх розділяє — має можливість вступити до соціалістичної партії.

Верховна Рада сьогодні має стати місцем конструктивної роботи. Народ України достойно і важливо виборив незалежність. І такий народ має право вимагати від свого представницького органу плідної роботи, а не театру перед мікрофоном, не політичних ігор на тлі зубожіння людей. Отже, або працюйте, шановні народні обранці, знаходьте спільні підходи, або розійдіться.

У газеті «Верховна Рада» незручно так і говорити про Верховну Раду або її частину, але правда зобов'язує. Годі розмажати на шпатель неперснутості присутніх або ще чимось у подібному дусі.

ГІСТЬ УКРАЇНИ — ЕКС-ПРЕЗИДЕНТ США

Столицю України з ознайомчою поштою відвідав екс-президент США Річард Ніксон. 18 лютого гостя прийняв Президент України Леонід Кравчук. У ході дружнього, відвертого розмови сторони обмінялися думками щодо процесів, які відбуваються нині в Україні. Вони також торкнулися деяких міжнародних проблем.

Ми знаємо, як велику увагу приділяли засоби масової інформації вашій нинішній поїздки до Росії і в Україну, сказав, звертаючись до Річарда Ніксона, Леонід Кравчук. Думаю, що перебування в нашій країні дасть Вам достатньо матеріалу для певних висновків і аналізів. Ми, в цей складний для нашої держави час, надаємо великого значення висновкам такого політика, як Ви.

На ці слова українського Президента Річард Ніксон відповів своєрідним політичним компліментом. Пригадавши попередню зустріч з Леонідом Кравчуком, яка відбулася два роки тому, він зауважив: коли я повернувся додому, то сказав там, що Кравчук — це один з найкращих людей, з якими зустрічався. Я розумію, що з того часу в Україні виникли великі проблеми, а отже й у Вас. Адже завоювати незалежність — важко. Але утримати цю незалежність, побудувати незалежну державу ще важче. Та я думаю, що у вас є усі політичні засоби і натхнення, щоб утримати цю незалежність.

Річард Ніксон зазначив, що перед приїздом в Україну деякий час він провів у Росії, що допомогло йому краще зрозуміти у важливості стосунків між Україною та Росією. Отож для мене є дуже важливим почути думку Президента України не лише стосовно відносин між Україною і США, а й між Україною і Росією, сказав гість.

Дальший обмін думками відбувався сам на сам, без представників преси. У зустрічі взяв участь відомий американський політолог, виконавчий директор «Фонду Карнегі» Саймас. У цей же день Річард Ніксон мав бесіду з Прем'єр-міністром України Леонідом Кучмою.

Це дуже добре, сказав Прем'єр-міністр, звертаючись до гостя, що ви відвідали Україну і тепер маєте змогу все, що тут відбувається, побачити і почути особисто. Ми розуміємо, що від ваших висновків багато що залежатиме у відносинах України і США.

Я неодноразово відвідував Україну, сказав Річард Ніксон. Це свідчить про мій інтерес до всього, що тут відбувається. Зрозуміло, що я хотів би, щоб цей візит був тривалим, щоб більше почути і побачити. Ви прийшли на пост Прем'єр-міністра не з політичного світу. Я з цікавістю довідався про те, що американська преса приділяла Вам чимало уваги, підкреслюючи Вашу позитивну роль у проведенні реформ. Отож мені тепер дуже цікаво почути саме від Вас аналіз реформ, які відбуваються нині в Україні. І хочу після мого повернення з України мати об'єктивну картину того, що відбувається тут. Адже у Сполучених Штатах Америки зараз дуже зацікавлені в об'єктивній інформації про ваші політичні і економічні реформи. Хочу також підкреслити: коли Україна пішла по шляху до незалежності, це для Америки було дуже важливою новиною. Тепер же, коли Україна стала незалежною, вона фактично злилася з нами, сказав американський народ повинен знати правду про все, що тут відбувається. Я хочу запевнити Вас, що у США є велика підтримка Україні. Не можу не сказати також і про те, що українське лобі в Штатах є одним з найкращих.

Леонід Кучма торкнувся найгостріших проблем, які є нині в Україні і від розв'язання яких багато в чому залежатиме успіх реформ. Особливий інтерес у гостя викликала інформація про те, що Росія має намір в найближчому часі підняти ціни на енергоносії, які надходять в Україну, до міжнародного рівня.

У зустрічі взяли участь віцепрем'єр-міністр Віктор Пинзеник і Микола Жулинський.

Олександр ТРОЦЕНКО,
кор. УКРІНФОРМ.

100 000 КНИГ ДЛЯ УКРАЇНИ

мас надійти від організаторів британського проекту «БУК ЕЙД» до Центральної наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського АН України. Перша партія книжок уже розповсюджується серед бібліотек країни.

«Англієць книги надають можливість не лише читати, але й ознайомитися з нашим досвідом і нашими помилками», — вважає Роджер Греф, один з організаторів «БУК ЕЙД», президент «Сігнал Траст». До робочої групи проекту увійшли Тім Уотерстоун з «Уотерстоун Букселлерз», письменниця Сюзан Річард та Емі Бульман.

Проект «БУК ЕЙД» було розпочато восени 1991 року з національного звернення до населення Великобританії. У сорочку книжкових магазинів компанії «Уотерстоун» працювали пункти по збору книг. Свої дарунки надсилали британські видавці, організації, громадські.

Головним розповсюджу-

Контакти

вачем літератури в колишньому Союзі мала стати Всесоюзна державна бібліотека ізоменової літератури. Та коли організатори проекту зрозуміли, що реально Союзу вже не існує, угоди про розповсюдження книг були укладені майже з усіма новоствореними державами.

У Києві центром по розповсюдженню благодійної книжкової допомоги «БУК ЕЙД» за угодою стала ЦНБ ім. В. І. Вернадського АН України — унікальне універсальне книгосховище держави.

Книги, що надійшли до ЦНБ від «БУК ЕЙД», це — історія, філософія, релігія,

економіка, питання держави і права, але найбільша частина — оригінальна художня література.

Великі партії книжок безкоштовно передані Київському університету, Державній бібліотеці України, звідки вони розійдуться до 25 обласних бібліотек. Певну кількість наукової літератури отримала Державна наукова медична бібліотека, Державна науково-технічна бібліотека, Київський та Ніжинський педагогічний інститути ізоменової мов, бібліотеки Харкова, Львова, Керчі та Ілші.

Фонди бібліотек виконавчих та законодавчих органів влади також збагатилися сучасними виданнями з історії, держави і права, законодавства.

Маленькі читачі Державної бібліотеки для дітей також зможуть читати англійські книжки. З республіканської дитячої бібліотеки твори англійських письменників розійдуться по дитячих бібліотеках України.

Ольга ВЕРЕМЕНКО,
м. н. с. культурно-просвітницького центру ЦНБ ім. В. І. Вернадського АН України.

Вернісак

ЕКСПОНУЮТЬСЯ ГРОШІ

Розмови про введення в обіг національної валюти викликали інтерес і до нумізматичного минулого України. Національний музей історії України та його філіал — Музей історичних копійностей, створили чудову виставку «З історії грошового обігу на Україні», де експонуються близько трьох тисяч оригінальних експонатів.

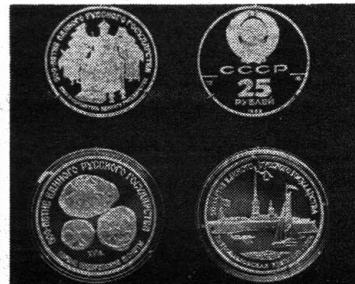
Хронологічно виставку можна поділити на три частини: від виникнення грошей до грошових реформ Олександра Михайловича (поряд з монетами експонуються топографічні карти нумізматичних знахідок); від часів

Петра I до сімнадцятого року; і, нарешті, від сімнадцятого року по сьогоднішній. Окремо — експозиція, присвячена часам УНР, коли

Україна мала свою власну грошову емісію.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Характери — МУЗА, ДОЛАР І ДУША

На площі Ринок у Львові, в самій серцевині міста, відкрито арт-салон, де можна оглянути і придбати за валюту твори мистецтва й антикваріат, побачити одухотворені обличчя, які, ніде правди діти, не часто помічаємо серед засвідчених інших валютних матазів. «Хрещений батько» салону, бізнесмен-менеджер Анатолій Маднєв на особливий прибутки не розраховує. Кошти він заробляє у двох власних торгових фірмах, а одій салон — для душі. Він став для Анатолія Маднєва втіленням його давньої мрії. Понад двадцять років тому колишній військовослужбовець опинився на розозміжж'ї панаціоналізму з такими ж невлаштованими і незахи-

ченими людьми. Певна річ, найбільше їх буває серед художників.

— Я подумав тоді: якби Бог допоміг мені, я б підтримав своїх друзів. Мені дуже шкода художників, що стоять цілоденно на вітрі й холоді і продають свої картини, аби заробити на хліб.

В салоні автори самі визначають ціну за свої твори і мають право експонувати їх протягом місяця. Якщо роботу продано, художник отримує сповна ту суму (у валюті), яку встановив, і дістає право на місце в салоні упродовж наступного місяця. Невдовзі тут потягнеться збиратися експертна комісія, яка визначатиме художню цінність старовинних робіт, і підробка не пройде

повз прискипівле око фахівця. Анатолій Маднєв сподівається, що серед покупців будуть не лише приватні особи, але й музеї та релігійні громади.

— А де гарантія, що ось ця старовинна ікона не викрадена з якоїсь церкви, — цікавиться.

— Це вже справа правоохоронних органів, — вважає А. Маднєв.

Найближчим часом він має намір заснувати клуб кав'ярню для творчої інтелігенції. Тут у негучну розмову близьких за інтересами людей гармонійно вплитається «голос» фортепіано і скрипки. Фортепіано мечає натіш придбав...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львів.

Вітаємо!

ЖІНКА, ЯКІЙ — 106 РОКІВ

Найстарший жительці Волині, Тетяні Іванівні Ніс, яка живе у Луцьку — 106 років. П'ятеро дочок Олександри, коли їй завітало до них на квартиру, показала паспорт мамі, в якому записано день і рік народження: 3 лютого 1887 року. Поважилася дочка миминим висмикати перед очима сквертина і простирало, вигукнувши ще дев'яносто років тому. Тут я дізнався, що Тетяна Іванівна у 17 років аїмшля заміж, у 25 — стала удовою. 1941 році одовіла вдруге.

— Нашого батька енкавєсисти розстріляли у Луцькій торні в перші дні війни без суду і слідства, — розповідала дочка. — Забрали аїмшля, навіть не дали попрощатися. Так і сьогодні не знаємо, за що його замордували. Було нас у мамі шестеро, четверо померли.

В Тетяні Іванівні — 3 сини, 5 — правнуків, 3 — правнучки. За своє довге життя вона зверталася до лікарів два рази: в 1937 році мала запалення легень, потім потрапила в автомобільну аварію. Мама Тетяні Іванівні прожила 107 років, а бабуса — 110. Дай Боже, нашим всім жінкам довгого і щасливого віку!

Богдан БЕРЕКЕТА.
Луцьк.

Реалії

САНІТАРНИЙ ЛІКАР АРЕШТУВАВ КАВУ

Сенсацією, яку давно всі чекали, можна назвати заяву на брифінгу головного санітарного лікаря Харкова Бориса Григорова. За його словами, санітарна служба міста нещодавно арештувала партію бразильської молочної кави, якою з особливим ентузіазмом торгували місцеві бізнесмени. Достатньо було прочитати рекомендацію на упаковці по вживанню даного особливо дефіцитного товару, звичайно, яку ви володієте англійською, пояснив Б. Григоров, аби зрозуміти, що перед вами не кава, а її відходи, які призначаються для удобрення ґрунту. І справа навіть не в тому, що цей товар давно був придбаний за копійки, а у нас продавався за скамені гроші. За свідченням санітарно-депсслужби, лише за перші неповні півтора місяця нинішнього року зареєстровано цюнаємше з десяток випадків гострого кишкового захворювання, пов'язаного з придбанням кави та шоколаду у дрібнооптовій торгівлі на лотках та в так званих «німках». І це далеко не поодинокі випадки. Консерви, пиво, цукерки, строк використання яких вже давно минуло, сьогодні успішно споживають жителі України. До речі, голова постійної комісії міськради із споживчого ринку, торгівлі та сфери побутов Е. Грозенко додає, що товари і-з-за «бугра», як правило, недоброякісні або вже зіпсовані.

Коментар, здається, зайвий.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Крісло
для гостяПРОФЕСІЯ—
ЧАРІВНИК

Нині всі трамвайні зупинки, всі рекламні щити засяєли афаризми екстрасенсів з переліком чудесних акцій, мисливих і немисливих. Тому, коли випадком звів мене з підлітковою Ольгою Дмитрівною Діпрорівською, часткове упередження проти чудес було.

— Ольга Дмитрівно, вам багато пишуть з України, НД, надійшов навіть лист з далекої Голландії. Тягнуться до вас люди різні за віком, фактом, донатові, приїждять. На спілкування витрачаєте багато енергії: пацієнти ваші на очах молодшають, а от сам лікар помітно старішає. Звідки знову беруться сили?

— Втомлююсь дуже. Але ж існує вічний закон добра: чим більше сил віддаєш, тим більше їх прибуває. «Пускайте хліб свій по водах, і чернется сторицею».

— Це про духовне, а тілесні хвороби ви лікуєте?

— Ставлю діагноз і спочатку лікую ті органи, які просто воляють про допомогу. А регулюючи організм людини, посприяючи тілесній стражданню, намагаюсь підвищити і світло душі. Адже це взаємопов'язане — коли людина змінить склад своїх думок, життєм добром, швидше видужає і тіло, відступить головний і серцевий біль, гіпертонічна криза, нормалізується артеріальний тиск. До мене частіше приходять люди, від яких відмовляється офіційна медицина, не допомагають таблетки й уколи. А під час мого сеансу налагоджуються і серцево-судинна, і ендокринна, і сечостатева системи. До ре-

Курйози

МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНІ ПРИЙШЛИ
ДО ВЛАДИ

Ні, голова Северодонецької міськради залишилася головою, заступники заступниками і т. д. Але було прийнято таке рішення — на перший квартал виділити 150 мільйонів карбованців на допомогу малообезпеченим. Коли підраховали статки, то виявилось, що в цей малопrestiжний розряд потрапили працівники бюджетних організацій, виходить і міськрада включно!

Втім, пенсіонерів-ветеранів тех не обійшли. Для них фірма «Надія» за рахунок місцевого бюджету починає зводити будинок на 50 квартир.

Луганська область.

Анатолій КОВЕЛЬНИК.

СТУДЕНТСЬКИЙ БІЗНЕС

Здивував своїх викладачів цьогорічний набір Київського політехнічного університету «платити систему навчання». Тепер піднаказ на лекції коштують 30 купонів, конспекти — 100, заліку та екзаменів — відповідно 150 і 200. Хочеш переписати пропущену лекцію з конспекту колеги — прати сто купонів. Ще й не та буде. Одна школярка на таке збувалися: «Сто купонів — хіба це гроші?».

Н. РІЗНИК.

ХУДОЖНИК МАВ РАЦІЮ

Ніцивено критикою зустріли свого часу зоологи відомої картини російського живописця Шишкіна «Ярнок у сосновому лісі» за те, що, мовляв, митець у своєму творі переборив за чисельністю ведмежого постома, зобразивши на полотні трьох малюків. Вчені доводили — такого в природі не буває.

Доказ того, що Шишкін не помилявся, зафіксовано недавно у Чернівцях. У волері обласного управління державтоінспекції ведмединка теж народила трьох малюків. Цей випадок з повним правом можна назвати унікальним, оскільки такий щедрий приплід мав місце в неволі.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

чі, я застосовую в лікуванні фітотерапію.

— Ось рядки з листа: «Ольго Дмитрівно! Не забувайте нас, чоловіків. Адже і нам, сильній половині роду людського, в наші скрутні часи треба підтримувати захисну реакцію, піднімати Дух!» Приємно, напевно, отримувати такі листи від чоловіків? При мені ваша пацієнтка привела на прийом ще й свого чоловіка. Нескороме запитання: лікуєте хвороби чи сімейні незгоди?

— Може й сімейні незгоди. Пробуджую у людей цікавість до життя, до самих себе. Після сеансу вони, сподіваюсь, дивинуться на світ іншими очима. Це і сімейні відносини змінить. Люблю лікувати чоловіків і дітей — з ними легше встановити контакт.

До речі, з новим витком цін відпала одна частина моїх пацієнтів — пенсіонерів. Вже не кожен може собі дозволити лікування. А воно необхідно сьогодні, практично кожному, як очисне, цілюче джерело. Знаєте, яку маю мірію! Не думати про гроші, просто отримувати зарплату і лікувати людей. Де ви, спонсори, агенти!

Людишка
ІВАНКОВИЧ.
Київ.

Камертон

Народ повертався з роботи

Водій: Досить уже, чекайте іншого автобуса (авт. Цей такий був, якщо можна так сказати, напаний під зав'язку).

Перший представник народу: — Ти помовч... а то як... то... (авт. Як ви здогадуєтесь, крапки ставляться замість нелітературних висловів).

Другий представник народу: — Петре, а дай-но його витягнемо, та... щоб знав!

Перший: — В карти грають, ... а потім по п'ять зарплатою їдуть, і ще... Зарплату їм дай-

сті тисяч давай... .. Я тобі...

Другий: — Тут на хімії (авт. Очевидно, маюся на увазі об'єднання «Хімоволокно») 12 тисяч місяць, а йому... 200!

Перший: — Ну то що, біла «Аурора» витягнем...
Другий: — Обов'язково...

Перший: — Та тут, ... свідків багато, ... кожна... проти нас скаже...

Другий: — То й... що! Можуть... якщо жити хочуть...

І так вони спілкувалися хвилину до двадцяти, апітаючи в суперечку на тему «варто чи не варто від... (пупцювати) водія, виробничі розмови (теж з крапками, якщо їх передавати на письмі). Голосно, незважачи на жінок і діти. Було це у сьомій годині вечора в автобусі № 50. Виїшли, правда, мирно, не чіпаючи водія. Але як страшно було асе це слухати, і як нудило від огиди!

Катерина ВОРОНЕНКО.
Київ.

До речі

СТРАЙК У ДЗЕРКАЛІ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

Минулого тижня у Чернівцях застрайкували водії тролейбусного управління, висуваючи вимогу підвищити їм зарплату з 17 до 50 тисяч карбованців та поліпшити умови праці. Влада ультиматуму не прийняла, мотивуючи тим, що у міській скарбниці таких коштів зараз немає. Акцією протесту заведено великих збитків області, потерпіли й громадяни.

Було проведено експрес-опитування жителів

Чернівці.

Наш кор.

Наші мандрівки

СЛІДАМИ
КНЯЗЯ
ІГОРЯ

Від Новгород-Сіверського до Слов'янська пролягає маршрут наукової експедиції, яку в травні цього року мають здолати науковці Сумщини. Мета кінного походу: на шляху, котрим у 1185 році рухалися на половецьких степів війська князів Олегівичів — спробувати знайти відповіді на запитання, до чого сирі є бліжні

плем'яна для дослідників «Слова о полку Ігоревім». Оскільки експедиція просувається в умовах, наскільки це можливо, максимально наближення до описаних в історичних хроніках (верхи, 16—18 годин на добу, багато по бездоріжжю), обов'язковою умовою до учасників акції є їх фізичний стан, витривалість, при мінімумі побутових зручностей. У зв'язку з цим цікава деталь мінуваних: рядовий дружинник Київської Русі був фізично підготовлений на рівні сучасного майстра спорту з атлетики і верхової їзди.

Віталій
МАКСЮТЕНКО.
Суми.

ГУБИТЬ ЛЮДЕЙ НЕ ПИВО...

Сьогодні в Ялті існує близько сорока різного роду партій, рухів, блоків. Одна з них — «Партія любителів пива», офіційно зареєстрована неополітична організація, що має і програму, і статут.

Першу свою акцію партія провела рік тому, коли склянка кримського вина коштувала дешевше за кувалду пива — 5 карбованців проти 7.50. Віля пивбарів були виставлені півні. Бойкот подіяв — невдовзі пиво стало дешевшим наполовину. Звичайно, ненадовго. Тому-то нині партія має намір з'ясувати, чому зараз ціна пляшки пива коливається

Що почім

від 55 до 120 карбованців, вважаючи, що її найнижча ціна — надто висока.

Остання операція незвичайної організації, як повідомля «Кримська газета», була пов'язана з постійним обробуванням клієнтів у барах Ялти. До перевірки приєднались і правоохоронні органи. В результаті до кримінальної відповідальності притягнуто офіційно пивбарів «Парус» і «Чарда».

Олександр ПІЛАТ.

Ялта.

Коротко

КИТАЙСЬКА
ПРИСУТНІСТЬ

Запорізький завод магнітофони «Весна» розпочав випуск малагабаритних телевізорів, утворених спільно українсько-китайське підприємство «Весна — Ічан». Новий вид продукції освоєно після візиту офіційної делегації міста Запоріжжя до КНР.

Незабаром у районі річково-го порту імені Леніна відкритись фірмовий китайський ресторан.

Малі й великі туристичні фірми опублікували у місцевій пресі різну оголошення про комерційні рейси до КНР, а на заповідній «стонуці» вже з'явилися речі китайського виробництва, до яких можна віднести таблички «Пильні для багачів».

Олександр МИХАЙЛЮТА.
Запоріжжя.«ЗАЗ» І «ГАЗ» —
НА ГАЗ!

Щораз більше автотранспорту переводиться на газове паливо, не лише тому, що з бензином скрута, а й з екологічних міркувань. Але в танку разі водія потрібні додаткові знання. Тому в автошколі міста Дубно організовано перепідготовку тих, хто перевів свої автомобілі на газове паливо. Програма розрахована на 72 години.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівненська область.

Реклама

INVESTRA INVESTITION — UND TRANSPORTMITTEL MARTIN BURDA
ЗАПРОШУЄ

підприємців відвідати офіс у ФРН (м. Саарбрюккен, Дуданкелштра-се, 1) для відбору товарів народного вжитку ФРН та інших високорозвинутих країн за найприйнятнішими цінами, у тому числі:

цигарки (0,16DM), кава розчинна (Бразилія, 200 г — 2,58DM), шампанське (ФРН, 1,80DM), какао, чай, обладнання для супермаркетів (6/к);

шукає партнерів в Україні і Росії щодо організації мережі дрібнооптової торгівлі за КВБ.

ЗАЦІКАВЛЕНА У ЗАКУПІВЛІ комбінованих міндобриш, хімічних засобів захисту рослин і заводу для їх виготовлення;

міді у великій кількості; бавовни-волокна у великій кількості.

Оплата товарів, що поставляються (після відбору і упакування), тільки у КВБ, у будь-якій формі.

Контактні телефони представників фірми у Києві: (044) 272-11-98, 553-18-64.

Факс у ФРН (681) 398630.

Велика індустрія: перші особи

КУРС «ТАВРІЇ» НЕ ВПАДЕ

ТРИ ЗУСТРІЧІ З СТЕПАНОМ КРАВЧУНОМ

— Степане Івановичу, задовго до проголошення незалежності України ви створили асоціацію виробників автомобіля «Таврія», мета якої — перейти на випуск легковика виключно зусиллями України. Наскільки асоціація оживила виробництво?

— До асоціації вступило понад 60 підприємств, половина з них уже почала давати комплектувальні для «Таврії». Потрібно кілька місяців, може, рік, і ми закінчимо формування замкнутого циклу комплектування, тоді зможемо обходитися без більшості заводів Росії. Приблизно, країні колишньої РЕВ. І ніхто не нав'яже нам кабальних умов.

— Хто реалізує ваші авто за нинішніх умов? Як і раніше, даєте «накрутки» торгові завіз 25 відсотків чи створили власну систему?

— В Україні, Москві, Санкт-Петербурзі, Челябінську, Хабаровську, Липецьку продаємо автомобілі через власну мережу. На ці регіо-

ни припадає близько 70 відсотків всіх реалізованих машин, але в інших — беруть торговля, комерсанти.

— У будь-якій розвиненій країні можна купувати машину в кредит, скажімо, молодій сім'ї, малозабезпеченим. У нас цього так і не передбачається?

Дяки не звільняємося від інфляції, не можна цього робити, інакше об'єднання вилетить у трубу.

— Дещо про соціальну програму на «АвтоАЗІ»?

— Діють свій прекрасний профіляторій, база відпочинку на Азовському морі та на Дніпрі, дитячий табір, мережа дитсадків, медсанчастина — одна з кращих у місті, будемо санаторій у Криму. Головне, звичайно, — житло. Черга ще і велика. Але торік новоселами стали 444 родини наших робітників і службовців, ще 400 отримують квартири цього року. Будемо й на селі, 1992-го 25 індивідуальних будинків, цього року — 50. Споруджуємо магазин, кухню-заготівельню... Реконструємо Будинок культури. Може, сьогодні і не варто

було б ним клопотатися, але я розумію, що це для заводу для людей. Та й не годиться тільки про ковбасу думати. А хіба не в ряді соціального захисту — спорудження власного м'ясопереробного комплексу, молокозаводу, олійниці, млинів...

— І кілька запитань, так би мовити, персонально. З'ясується, ви — не тільки генеральний директор, а ще й президент?

— А, футбольний клуб? Клуб тривоги нашої — «Торпедо». На жаль, сейфова успіхів у першому колі національного чемпіонату минулого року привела «Тор-

педо» до невдач у другому колі. Припущено помилики і щодо комплектування команди, і щодо навчально-тренувального процесу. Виявляємо заходів. Команда у січні трінується в Алушті, у лютому хочемо відправити її до Болгарії для проведення контрольних ігор. Звичайно, «Торпедо» не мало тренувальної бази, поля. База вже готова, скоро буде власне поле, поки що «Металург» з нами поділяється. Будемо боротися, щоб не впасти з вищої ліги, а в розіграші Кубка України треба взяти тільки високе місце.

— Степане Івановичу, вам відомо, що деякі куски тавристи охрестили Запоріжжя столицею комуїзму, новіля, усі ключові пости тут належать колишнім партноменклатурникам. Ось, як ви стали генеральним?

— Охрестили, кажете? Що ж, запісуйте: учень слосаря, слосар, нормувальник, майстер, начальник групи інструментального господарства, заступник начальника цеху, заступник начальника корпусу, начальник корпусу, голов-

ний технолог, головний інженер, директор. Ось мій послужний список.

— Скільки років на заводі?

— Тридцять три. Закінчив машинобудівний інститут. Щодо партноменклатури — далі заступника секретаря парторганізації цеху я не просувався. Хоча взагалі на нашому заводі такого поняття, як партноменклатура, не існувало, бо робітники обирали на секретарські посади своїх же кращих людей. Ім тут не давали бюрократитися, заганяти, бо весь ти — на очах. Інша річ — нагорі. Думка моя така: якщо допустили катавасію, нехай беруть гріх на свою душу. Треба кожну людину оцінювати за її діла, годі вже все валити в одну купу.

— Хто ваші батьки, хто ваша дружина, діти?

— Батько й мати були колгоспниками, з Тарасівки Подільського району. Звідти родом і я. Моя мама рано померла. Батько, одружившись, возив нас на Кубань, а влітку 1938 року знову вернувся в рідні краї, у передмісті райцентру Полтави придбали землянку, там я й ріс... Дружина ва спеціальністю технік-плановик. Не працює. І все через мене. Та я не був би Кравчуном, якби просив, щоб її не скорочували тоді, коли скорочували десятками і сотнями інших (вона працювала з одомо з НДІ). Взагалі, в нашій сім'ї діє жорстке правило: «Не користуйтеся тим, що я Кравчун!». Крутувало, розумію, але інакше чинити не маю права. Діти? Дві доньки закінчили той же факультет, що і я, мають спеціальність конструкторів. Працюють на «АвтоАЗІ». Син — студент машинобудівного інституту.

— В одному з інтерв'ю ви гостро висловилися про підлабузників...

— Страх як не люблю таких людей. Коли чоловік нещирий, то шкідливий, терпіти не можу. Адже скільки шкоди від цього. Вважаю: ото що зрадник, що підлабузник — два чоботи пара.

— З висотою сьогоднішнього добре видно, наскільки вчи-

рашняя система проїнята була брехнею і підлабузництвом.

— Це одна з причин того, що система впаде, мов підточене дерево, бо такі явища не присікали, а часто навіть заохочували. Я визнаю діловий стиль керівництва і взаємостосунків. Ніколи не потурав дощода, адже вони, як правило, не здари і кар'єристи. Кар'єристи ж здатні створювати лише видимість роботи, імітацію, а толку з них нема.

— Але у вас і чинало справжніх друзів?

— Друзів у нас багато. Та постійно збираємося поспідити, погостити у складі 4—5 сімей. І я радий, що зійшлися ми ще замолоду, як кажуть, на рівних, і ніхто ніякої вигоди з нашого знайомства не домагався.

— Давно бували в рідних місцях?

— Восени. Побував на кладовищі. Сумно, що немає батька. Сумно, що закладений і викопаний ним сад біля нашої колишньої хати стоїть без доброго господаря. Сумно, що економічна криза вдарилася село. Кому-кому, а селу відставалося завжди... Чим можу, намагаюся сприяти землякам. Ось захрилий заводчик у Полтаві узяв, налагодили там випуск товарів народного вжитку. Станцію техобслуговування треба довести до ладу. Не цураюся.

— Даруйте, але всі ми колись ставемо пенсіонерами. Більшість високих керівників, виходячи на заслужений відпочинок, готують собі «Волги», «девятки» тощо. Чи візьмете ви «Таврію», як кажуть, для дому, для дачі?

— Хм, а я вже четвертий рік воджу «Таврію». Є в мене «Волги», «ВМВ» — то службовий транспорт, представницький. По заводу та у справах по місту мотався на «Таврії».

— Дякую за відповіді, рівної дороги вашим легковикам!

— Дякую.

Інтерв'ю взяв
Олександр
МИХАЙЛЮТА.

Реклама

Банкірам і страховикам!

Ваш престиж — у показниках річних балансів,
що їх публікує найвпливовіший тижневик
«Фінансовий Київ».

Шановні панове!

Опублікований в нас емісійний проспект примножить ваші капітали.
Вже сьогодні 1 мільйон потенційних інвесторів до ваших послуг!
Знижка за публікації річних балансів, емісійних проспектів —
від 15% до 30% від діючих рекламних тарифів залежно від площі.
Публікуємо інформацію про збори акціонерів.

Ви гідні говіри
мільйона читачів
«Фінансового Києва».

Тел.: 216-35-96

Факс: 216-32-60

Офіс: м.Київ, вул.Воронського, 22.

ТИЖНЕВИК ДІЛОВИХ КІЛ УКРАЇНИ
ФІНАНСОВИЙ
КИЇВ

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕТИЗНИЙ ЗАВОД «КОМСОМОЛЕЦЬ»

Реалізує
болти і гайки
від Ц6 до Ц16.

Укладає
довгострокові
контракти.

Контактний
телефон
72-38-94.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИПУСК АКЦІЙ (ПРОСПЕКТ ЕМІСІЇ) АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОНД «ОМЕТА-XXІ СТОЛІТТЯ»

I. Основні дані про емітента

1. Національний інвестиційний фонд «ОМЕТА-XXІ СТОЛІТТЯ» (надалі — «Фонд») заснований 21 грудня 1992 року як акціонерне товариство відкритого типу.
2. Акції Фонду підлягають обігу на ринку цінних паперів.
3. Юридична адреса Фонду: 254054, МСП, м. Київ вул. Менжинського, 30.
4. Офіційним представником Фонду є Акціонерне товариство «ОМЕТА trust»

II. Напрями інвестиційної діяльності

5. До основних напрямів діяльності Фонду належать: — мобілізація та ефективне вкладення вільних коштів громадян та юридичних осіб в перспективні галузі народного господарства: промисловість, будівництво, сільське господарство, а також в інші види матеріальних та фінансових активів: — фінансування програм, спрямованих на відродження національної економіки України; — інвестування перспективних програм, спрямованих на найшвидший вихід України з економічної кризи; — акумуляція приватизаційних коштів громадян та обмін їх на цінні папери власного випуску; — інвестування коштів у короткострокові грошові зобов'язання, акції і облігації вітчизняних та іноземних компаній, в паї та нерухомість, інші активи.
6. Фонд самостійно здійснює зовнішньоекономічну діяльність, тобто діяльність його як учасника зовнішньоекономічних зв'язків, побудовану на взаємодіях з іноземними суб'єктами господарської діяльності як на території України, так і за її межами.

III. Інвестиційна політика фонду

7. Основною метою здійснення інвестицій є забезпечення доходності вкладень та приріст вкладених коштів.
8. З метою одержання високого та сталого доходу, надійного вкладення заплучених коштів, підтримки їх ліквідності Фонд здійснює інвестиції в короткострокові грошові зобов'язання, в тому числі в депозитні сертифікати, строкові депозити, банківські векселі національних та іноземних компаній, інші короткострокові зобов'язання з плаваючою чи фіксованою процентною ставкою, а також акції і облігації вітчизняних та іноземних підприємств об'єкти приватизації, а паї та нерухомість, інші активи.
9. Фонд не має права: — здійснювати інші види інвестицій, крім як інвестування в цінні папери, гроші та дебіторську заборгованість, яка є результатом продажу цінних паперів відповідно до звичайних розрахунків; — випускати боргові зобов'язання; — випускати облігації, привілейовані акції та інші грошові зобов'язання, власники яких отримують переважне право на майно Фонду порівняно з власниками простих акцій; — займатися представницькими операціями з цінними паперами; — набувати і мати в своїх активах цінні папери інших інвестиційних чи пайових фондів.

IV. Відомості про випуск цінних паперів

10. Рішення здійснити випуск цінних паперів було прийняте 21 грудня 1992 року зборами засновників (протокол N 1).
11. Первинний розмір емісії становить 400 (чотирьох) млн.крб.
12. Цією інформацією оголошується випуск простих іменних акцій у кількості 400 (чотирьох) тис. шт., номінальною вартістю 1000 (одна тисяча)

крб. кожна. Акції випускаються однією серією АА з порядковими номерами від 000 001 до 400 000 включно.

13. Акції реалізуються за курсовою вартістю, виходячи з попиту та пропозиції.
14. Початок розповсюдження акцій — 1 лютого 1993 року.
15. Дата закінчення продажу акцій — 31 липня 1993 року.
16. Продаж акцій Фонду на первинному ринку цінних паперів здійснюється виключно інвестиційним керуючим Фонду — АТ «ОМЕТА trust» та його філіями, а також агентствами ТОВ «ОМЕТА business»

V. Відомості про засновників фонду

17. Серед засновників Фонду акціонерні товариства «ОМЕТА inster», «ОМЕТА trust», товариство з обмеженою відповідальністю «ОМЕТА business», спільне українсько-американське підприємство «Динамо-Атлант», київський комерційний центр «Славутин», Господарська асоціація «Промонтаж», науково-виробниче об'єднання кооперативів «АРЕАЛ», торговий дім «ВЕМА», міжнародна адвокатська компанія «ВІМ», орендне підприємство «Київсоюзпартпроект», газета «Закон і бізнес», газета «Київська ведедомості» та інші.

VI. Органи управління фонду

18. Органами управління Фонду є: — Загальні збори (конференція) акціонерів; — Спостережна Рада; — Правління; — Інвестиційний керуючий; — Ревізійна комісія.
19. Вищим органом управління Фонду — Загальні збори (конференція) акціонерів, у яких беруть участь всі акціонери. У період між загальними зборами вищим органом управління Фонду є Спостережна Рада.

VII. Відомості про інвестиційного керуючого фонду

Інвестиційним керуючим Фонду є АТ «ОМЕТА trust», що засноване акціонерним товариством «ОМЕТА inster» та товариством з обмеженою відповідальністю «ОМЕТА business», АТ «ОМЕТА trust», засноване 12 серпня 1992 року, зареєстроване 26 серпня 1992 року (реєстраційний номер 0091-2358-AT).

21. АТ «ОМЕТА trust» є юридичною особою, має свій баланс, розрахунковий рахунок N 1467302 в Шевченківському відділенні УСБ м.Києва, МФО 322089.

22. АТ «ОМЕТА trust» має дозвіл N 57 від 12.10.1992 року, виданий Мініфіном України на здійснення операцій з цінними паперами, а також ліцензію Фонду державного майна України на здійснення посередницької діяльності в приватизації майна державних підприємств N 5 від 01 грудня 1992 року.

VIII. Відомості про незалежного аудитора фонду

23. Незалежним аудитором фонду є фірма «Зовнішніформмаудит». Юридична адреса: м. Київ, вул. Р.Люксембург, 30.

IX. Додаткові відомості

24. У зв'язку з тим, що Фонд заснований в грудні 1992 року, бухгалтерських балансів, рахунків, доходів та збитків на час оголошення передплати не має.
25. Кредиторської заборгованості на час випуску акцій Фонд не має.
26. Адміністративні та економічні санкції державними органами не накладалися.

OMETRA fund

X. Відомості для акціонерів

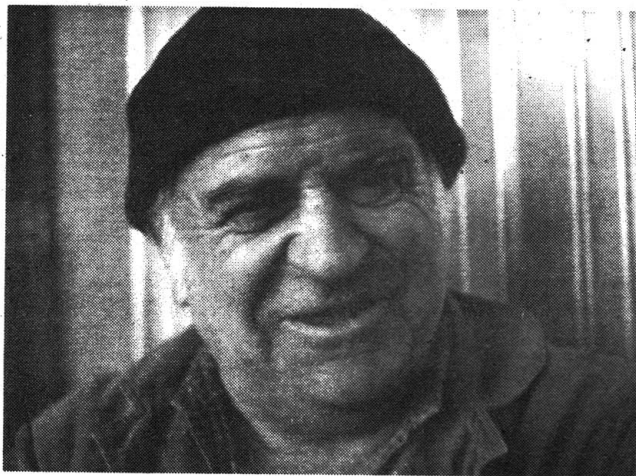
27. У процесі розміщення акції продаються як юридичним, так і фізичним особам з оплатою готівкою та за безготівковим розрахунком.
28. Акції Фонду можуть оплачуватися за рахунок грошових коштів, приватизаційних паперів та за рахунок коштів, що перебувають на спеціалізованих приватизаційних рахунках.
29. Акції можуть оплачуватися у іноземній валюті за курсовою вартістю, враховуючи те, що номінальна вартість акції еквівалентна 10 (десяти) доларам США. Виплата дивідендів здійснюється також в іноземній валюті.
30. Особи, що бажають придбати акції, повинні оплатити їх вартість за курсом на рахунок інвестиційного керуючого, після чого з ними укладається договір і видається письмове зобов'язання про продаж відповідної кількості акцій.
31. Обмін письмових зобов'язань на акції або сертифікати акцій здійснюється протягом 45 днів після проведення загальних зборів (конференції) акціонерів у порядку, передбаченому Статутом.
32. Кожний акціонер має право брати участь у зборах (конференціях) акціонерів персонально або через уповноваженого представника.
33. Право голосу на зборах (конференціях) акціонерів надає пакет з 50 (п'ятдесяти) акцій.
34. Кожний акціонер має право на отримання дивідендів та в разі ліквідації Фонду відповідної частини його чистих активів, пропорційно кількості акцій, якими володіє акціонер.
35. Дивіденди виплачуються за підсумками фінансового року не пізніше одного місяця після проведення чергової конференції акціонерів (крім дивідендів по акціях, опланих за рахунок приватизаційних коштів).
36. За рішенням Правління виплата дивідендів може здійснюватися двічі на рік.
37. Дивіденди нараховуються лише на повністю оплачені акції.
38. Дивіденди виплачуються за місцезнаходженням емітента. Несплачені суми депонуються на рахунок Депозитарію Фонду.
39. Додаткова інформація про емітента та випуск акцій може бути отримана за адресою: м. Київ, вул. Менжинського, 30, тел. 216-88-80 і 216-88-38.

XI. Фактори ризику в діяльності емітента

Особи, які бажають стати акціонерами АТ «Національний інвестиційний фонд «ОМЕТА — XXI СТОЛІТТЯ», повинні враховувати фактори ризику, які можуть привести до зниження рівня дивідендів: — негативні зміни у податковій політиці уряду щодо фінансових посередників; — гальмування процесу приватизації та акціонування майна державних підприємств. Акції можна придбати за адресою: м.Київ, вул.Менжинського, 30, 4-й поверх, к.42. Тел. 216-88-38. м.Київ, Кудрявський спуск, 2, тел.212-11-52, а також у філіях АО «ОМЕТА trust» в обласних центрах та інших містах України. Інвестиційний керуючий фонду Президент АО «ОМЕТА trust»

О. КАВАНСЬКИЙ

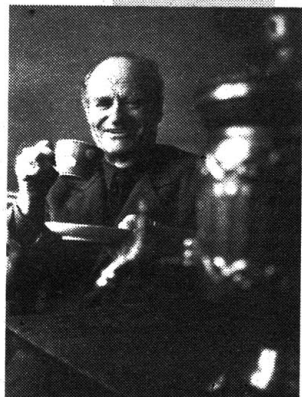
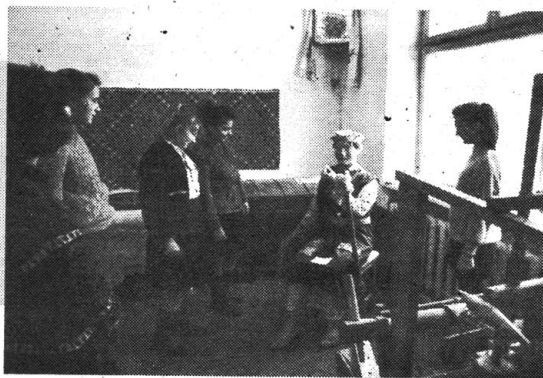

Іван Райчо - пенсіонер, але працює споса-
рем у місцевому автопідприємстві.

У музеї болгарської культури і побуту.

Майже ніколи працює головою місцевого
споживчого об'єднання Афанасій Серебряк.

Єднає Дружество людей

За останні роки це невеличке колишнє селище майже злилось з індустріальним Миколаєвом, але щиро пилює свою самотність. І не тільки тому, що Тернівка — майже ровесниця самого обласного центру, відзначена нещодавно своє 200-річчя... Вона традиційно вважалася болгарським поселенням. І, незважаючи ні на що, людьми тут вдалося зберегти звичаї, традиції, сам дух культури предків.

Хоча болгарини на сьогодні становлять всього третину жителів селища, останнім часом тут дуже багато зроблено для відродження болгарської культури, розвитку національної самосвідомості. Ще три роки тому в Тернівці було створено Дружество болгарської культури імені Христо Ботєва, засновником якого виступило Миколаївське обласне відділення фонду культури. Спочатку весь «актив» Дружества складався переважно з літніх людей, які не забули ні своєї мови, ні свого родоводу. Але потім і молодь все більше почала прихилитися до всіх справ Дружества, а вже нині не

лише самі болгарини сприяють його діяльності.

Болгарську мову тут можна почути сьогодні скрізь — від шкільного класу до оселі селищної Ради, від селищного музею, де любовно представлено історію цієї невеличкої часточки болгарського народу, до сучасної школи мистецтв.

Як свідчить статистика, представники 26 національностей проживають нині у Тернівці. Але навіть при тому, що болгарини є серед них меншістю, ніхто тут — ні українці, ні росіяни — не піддався ані найменшому сумніву давня усталеного: Тернівка — селище болгарське. Та й справді, як не шанувати людей, які через два століття провели, зберегли і відроджують свою самотність. На своїй землі. Як не поважати Дружество, що стільки робить для того, аби люди жили в мирі і дружбі...

М. БАРАНОВ.

Миколаївська область.

Бібліотекар Зоя Вронська із школярками у відділі болгарської літератури.

Віля пам'ятника першому голові тернівського комендату Ніколу Іванову.

Вироби учнів класу образотворчого мистецтва тернівської школи мистецтв.

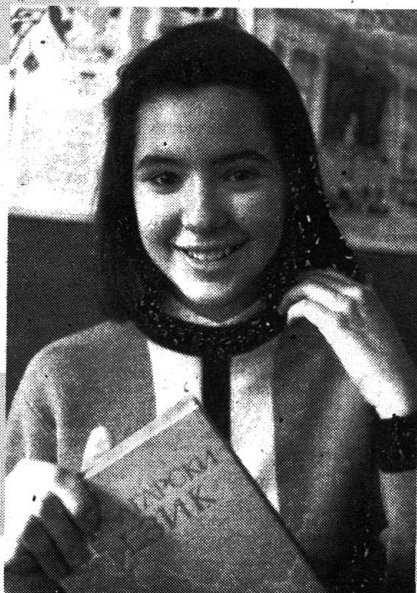
Учениця восьмого класу Олена Торонігіна.

У класі образотворчого мистецтва завжди творчий настрій.

Концертмейстер школи мистецтв
Тамара Вороніна.

Фото О.КРЕМКА.

Експрес-інформація

ОФІЦІЙНО І КОНКРЕТНО

Проблеми, пов'язані з врегулюванням конфлікту в Абхазі, встановленням міцного миру в Цхинвалі та інших регіонах, обговорювали 18 лютого під час одностороннього візиту до Тбілісі голова Ради Національностей Верховної Ради Росії Р. Абдулатіпов і віце-прем'єр С. Шхараї з прем'єр-міністром Грузії Т. Цігура та спікером парламенту В. Гогуадзе. Грузинська сторона висуває умову: з північного Кавказу, передовсім з регіону остаточно-іншого конфлікту, до Грузії мають повернутися тільки ті осетини-біженці, які виїхали туди після початку міжнародних сутичок у Південній Осетії. Грузія порушила також питання щодо невиконання Росією домовленостей про виведення з селища Шхери російської військової частини, повідомляє «Іпринда—Подія».

ВІЗИТ БУВ КОРИСНИЙ

Завершив відвідини Об'єднаних Арабських Еміратів міністр оборони Російської Федерації П. Грачев, який має серію офіційних зустрічей з політичними і військовими керівництвом еміратів. Він очолював в Абу-Дабі офіційну делегацію Росії на міжнародній виставці оборонних озброєнь «Айдекс-93».

П. Грачев розцінює цей візит як корисний, який відкриває нові сприятливі перспективи. Йдеться, насамперед, про продаж російської зброї ОАЕ і деяким іншим країнам регіону.

АМЕРИКА ВІТАЄ

За розширення співробітництва між США і Білоруссю висловився державний секретар Сполучених Штатів У. Крістофер. У листі на ім'я міністра закордонних справ Білорусі П. Кравченка держсекретар привітав рішення білоруського парламенту ратифікувати Договір про обмеження і скорочення стратегічних наступальних озброєнь, Лісбонського протоколу до нього, а також предписав до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

НА ТРИ ДНІ

продовжила строк ультиматуму опозиційному утворенню УНПА спільна військово-політична комісія у справах Анголи у складі США, Росії і Португалії. Вимоги передбачають негайне припинення вогню і повернення УНТА за стіл переговорів з урядом. Члени комісії розглядають також можливість подання іноземної військової допомоги Луанді.

ЗІБРАЛИСЯ ЯК НЕЗАЛЕЖНІ

Зустріч представників інформаційних агентств Вірменії, Білорусії, Росії, Казахстану, Молдови, Туркменістану, Таджикистану й України відбулася у Москві. Її учасники обговорюють питання обміну достовірною інформацією стосовно процесів, які відбуваються у нових суверенних державах, збереження і розвитку єдиного інформаційного простору на засадах рівноправ'я партнерів.

ПОТАЛАНИЛО БІЖЕНЦЯМ

Гуманітарну допомогу Азербайджану на три мільйони доларів вирішив подати верховний комісаріат ООН у справах біженців. Куплені на ці гроші товари буде розподілено як записані в білоруських табірках 60 тисяч азербайджанських біженців.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

У середу вийшло два місійні відділи, як Ізраїльські власті, вислали до Палестини Лівану понад 400 палестинців з окупованих територій. У зв'язку з цією датою, а також, очевидно, з нагоди візиту на Близький Схід держсекретаря США У. Крістофера, що розпочався також 17 лютого, вигнанці організували марш протесту з вимогами до Тель-Авива безвідкладно повернути їх усіх додому разом.

Нагадаю, палестинців з «контрольованих територій» депортували через їхню причетність до екстремістських угруповань «Хамас» і «Аль-Джихад аль-Ісламі». Останні відповідали за чимало терористичних актів проти Ізраїльських поселенців на Західному березі ріки Йордан та сектори Газа.

Саме цей крок прем'єра Ізраїлю І. Рабіна нині продовжує чинити перешкоди на шляху просування близькохостинного мирного процесу. Такий стан справ, безумовно, непокоїть і Сполучені Штати, вірного політичного союзника Ізраїлю, США, як відомо, проголосували за резолюцію 799 Ради Безпечення ООН. Вона вимагає від Ізраїлю повернути додому

Подія тижня: коментар спецкора відділу зарубіжної інформації

ВИХІД Є — ПОСТУПИТИСЯ

всіх депортованих палестинців. Однак цей документ не передбачає конкретних дійових санкцій проти Тель-Авива. А тепер зусиллями власної дипломатії, використавши свій вплив на світовій політичній арені, Сполучені Штати переконали Рад Безпечення ООН не вживати наступних жорсткіших заходів проти Ізраїлю. Вашингтон продовжує наполягати на дипломатичних шляхах розв'язання палестинської проблеми. Цю позицію Білий дім заявляє, як на мене, усвідомлюючи, з одного боку, що за такої ситуації палестинська делегація (на мирній конференції), напевне, не сяде за стіл переговорів, але з другого — сподіваючись, що

на це погодяться інші учасники близькохостинного мирного процесу.

У такій надзвичайно складній ситуації і розпочався візит У. Крістофера до Сирії, Єгипту, Саудівської Аравії, Йорданії, Кувейту та Ізраїлю. Напередодні подорожі глава американського держдепартаменту заявив, що не очікує від зустрічей з керівниками згаданих держав вагомих результатів щодо виведення арабсько-ізраїльських переговорів. Він лише висловлює бажання скласти «деяку уяву» про ситуацію в регіоні і, зокрема, про позиції палестинців та їх союзників після конкретних дій США у справі пом'якшення конф-

лікту і компромісів, що їх раніше запропонував Ізраїль.

Втім під час подорожі на Крістофера чекає також інший комплекс проблем. Як відомо, Білий дім неодноразовно висловлює стосовно своєї політики щодо Іраку. Вона полягатиме в жорсткому додержанні Сполученими Штатами всіх резолюцій Ради Безпечення до Багдада. І тут постає дилема: як США можуть доламати продовження санкцій проти режиму Саддама Хусейна, уникнувши звинувачень у проведенні політики так званих «подвійних стандартів»? Чи вдасться У. Крістоферу пояснити цей феномен принаймні потенційним іранським союзникам? Тут, напевне, допоможе своєму завданню партнеру має надати сам Ізраїль, який, природно, не хоче «ставити на карту» свої відносини з Вашингтоном. Отже, Тель-Авив має піти на черговий, але діловий компроміс щодо повернення депортованих. Це, на мою думку, єдиний чинник, що може зрушити з мертвої точки процес мирних переговорів, а отже, і принести перший політичний успіх новій американській адміністрації.

Артем ПРОХОРЕНКО.

Презентація

Вкрай важливо, коли про тебе пишуть, не зі слів третіх осіб, а на основі того, що знають тебе безпосередньо. Особливо це стосується явищ, з якими світ знайомиться вперше, коли потрібно сформулювати свій образ на міжнародному рівні: чи то йдеться про людину, чи то про державу. Можна наводити безліч прикладів, коли західні засоби масової інформації вміщували повідомлення про молодшу Українську державу, які, судячи з їх змісту, переканіли мене одним, часто неправдивим, вустам. Зрозуміло, кому такі матеріали були лише на руку. Отож, щоб наші не зблизьки «послуга» цього «запозованого телефону», світові інформаційні агентства, газети і журнали засновують в Україні власні представництва.

На знімку: діяки в Києві відкриває корпункт впливового німецького журналу «Шпінгль». На урочистості до української столиці прибули засновник і видавець часопису Р. Аугштайн і головний редактор В. Кедем. Господаркою нового корпункту стала молода німе-

цька журналістка Мартіна Хельмеріх. Бажаємо нашим колегам об'єктивного висвітлення подій в Україні на вашу і нашу користь.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Подробиці

Це лише початок

Президент Сполучених Штатів Америки Білл Клінтон представив на спільному засіданні палат конгресу країни свою економічну програму.

Згідно з нею, глава американської держави поставив перед собою чотири основні завдання: припинити спад в економіці, створити нові робочі місця і підвищити рівень доходів американців; перейти від снів (якщо на попередню адміністрацію) до дій; значно скоротити дефіцит федерального бюджету; заспокоїти думки американського народу.

Що стосується першого, то план Президента передбачає коротко- та довгострокові інвестиції в провідні галузі економіки, що має привести, зокрема, і до створення нових робочих місць. Скорочення бюджетного дефіциту намічається за рахунок зменшення витрат і збільшення податків. Б. Клінтон має намір також значно скоротити оборонні витрати. Ці та інші заходи мають дати економіку сотень мільярдів доларів.

Звичайно, простих громадян цікавила передусім податки. Про їх майбутнє підвищення вони дізналися за багато днів до оголошення президентського плану. Саме

тому нова адміністрація влаштувала напередодні кампанію, яка мала довести, що на жертви йдуть не лише прості американці. Згадаймо хоча б повідомлення про скорочення персоналу федеральних відомств, в тому числі Білого дому, скасування багатьох привілеїв високопоставлених чиновників, подання більшої частини податкового тягара на тих, хто одержує понад 100 тисяч доларів на рік, тощо. Але, на думку окремих американських засобів масової інформації, створити сприятливий атмoсферу для схвалення нової економічної стратегії, насамперед у конгресі, В. Клінтону не вдалося.

А що ж політичні опоненти Президента-демократа — республіканці? Вони відразу виступили з різкою критикою нової економічної програми. Однією з підстав для цього (крім податків) стала, за виразами їхніх лідерів у конгресі, нечіткість багатьох положень плану. Крім того, є пункти, які дуже важко узгодити між собою. Наприклад, якщо взяти два основних завдання — скорочення бюджетного дефіциту і створення робочих місць — то для першого треба більше зборів у скарбницю, а для другого — більше бюджетних витрат. Як відомо, гнатися за двома зайцями дуже важко...

На думку деяких сенаторів-демократів, план В. Клінтона — лише відправна точка для тривалої політичної боротьби з республіканцями. Тому без коректив, напевно, не обійдеться.

Олександр ЄВСІКОВ.

Реалії

УСЕ ЩЕ ХОЧУТЬ БУТИ СТАРШИМИ

З Китайської Народної Республіки повернувся заступник начальника УВС Харківської області Володимир Лікунов. З групою офіцерів він відвідав місто Хайлар, де за дорученням свого відомства вивчав ринок збуту товарів, які виробляють у виправних колоніях.

Володимир Михайлович повідомив, що китайці радо зустріли «кураторів» (так по-українському вони називають українських гостей і партнерів) на митниці, прикордонній заставі, у місті, Хайларі. Формальності з перевіркою документів на в'їзд у країну зайняли буквально кілька секунд. Компанія з продажу сільськогосподарських товарів, яка приймала посланців з України, щедро поспішила інформувати про свою діяльність, показувала склади, заповнені продукцією. Намічено укласти договір про ділове співробітництво.

Зате гіркий присмак залишився від зустрічі з російськими чиновниками на кордоні у Забайкальській. За словами Лікунова, ледь побачивши паспорт з підписом «Громадянин України», ті почали демонструвати свою неприязнь до «самостійників», «обурюватися тим, що «хочуть хотіть забрати Чорноморський флот». Причому всі, з ким змушени були контактувати наші офіцери, говорили одні й ті самі фрази. Службовці чинили перешкоди з наданням дозволу на в'їзд, відслідкували автобус до інспекції контролю, якого набагато спеціально створили для пропуску українців та представників інших республік колишнього Союзу. Лише тоді, коли Лікунов присоромив одного з прикордонних начальників, який мав нижче звання, але поводився зухвало, той неохоче дав команду пропустити автобус.

«Осі!» — викрикнуло — сумно жартували наші офіцери, — що «українським раді в Китаї, а братам-українцям у Росії — ні». Втім, вони при цьому висловили надію, що кілька чиновників із Забайкальської — це ще не вся Росія.

Іван КАЛІНИЧЕНКО.

На зв'язку Оттава

Лояльна, впливова, амбіційна...

На початку року Прем'єр-міністр Канади Брайан Малруні провів певні перестановки в уряді, в результаті яких 10 членів парламенту від правлячої консервативної партії отримали нові призначення.

Федеральному міністру юстиції Кім Кемпбелл запропоновано портфель міністра оборони, йона замінити на цьому пості Марселя Массе, який подав у відставку. Таким чином, 45-ти річний К. Кемпбелл, депутат парламенту, з банкувера, в минулому юрист, викладач політичної філософії, зайняв одне з найбільш політично вагомих міністерських крісел в уряді консервативів, стаючи першою в історії НАТО жінкою-міністром оборони. Чи є це для неї новою сходинкою «на гору»?

За три роки перебування на посту міністра юстиції Кім Кемпбелл набула репутацію реформатора, виступаючи за широку участь громадянськості в творенні політичного процесу. Фактично оцінюють її як «одну з найскрасніших фігур серед політиків усіх федеральних партій». Але чи не підірвав її крила у передвиборній боротьбі за позицію лідера в консервативній партії нове призначення? Сама міністр оборони, здається, задоволена своїм становищем і підкреслює свою прихильність до Б. Малруні: «Прем'єр повинен бути переконаний, що ми працюватимемо добре».

Протягом розвитку передвиборних баталій в Канаді, спостерігаючи підкреслюють, що Б. Малруні будуватиме свою передвиборну кампанію, спираючись на підтримку з боку міністерства, очолюваного К. Кемпбелл, і міністерства закордонних справ, очолюваного також жінкою — Б. Макдугал. Ці міністерства мають виробити нову лінію між-

родної політики Канади, яка б врахувала зростаюче незадоволення жителів країни величезними витратами на підготовку, оснащення і утримання канадських мироворчих формувань в «гарячих» точках світу. Зміна пріоритетів в обороні і міжнародній політиці Канади на користь зміцнення внутрішнього економічного становища країни та виходу її з затягнутої кризи, мала б підсилити перед виборами довіру канадців до консерваторів, яка суттєво похитнулася за останні роки.

Пані Кемпбелл, в одному з своїх перших виступів у новій ролі проголосила, що прагнучи проводити докорінні зміни у своєму міністерстві, як і сприяла процесові ядерного роззброєння і робили світ безпечнішим.

В цьому вона вбачає привабливість свого становища як міністра, оскільки «вперше в житті матиме змогу реально впливати на незворотність процесу нерозповсюдження ядерної зброї». Поки не відомо, чи вистигне К. Кемпбелл щось змінити в міністерстві оборони ще до початку передвиборної лихомани.

Перестановки в Кабінеті міністрів на початку цього року для багатьох залишилися нерозгаданими. Прем'єр-міністр обіцяє нові, ще більш зміни напередодні виборів. Тут це називають «припливом нової крові», в якому канадське суспільство відчуває велику потребу. Можливо, Канада, незадовго, стане свідком зміни лідера в уряді консерваторів, який і представлятиме цю партію на майбутніх виборах. Якщо говорити про лідерство, то, як зауважив один з парламентських журналістів, «Кім Кемпбелл готова до цього».

Сама ж міністр оборони стверджує, що була б щаслива, якби Б. Малруні залишився. «У прем'єра не повинно бути сумніва щодо моєї лояльності». Але, як зазначають спеціалісти, Малруні не повинен мати сумнівів щодо її амбіцій.

Анатолій НІКУЛА,
спеціальний кореспондент
«Голосу України».

Ситуації

Терміново потрібен... кат

15 чоловік засуджено Верховним Судом Молдови до вищої міри покарання. Вирок не може бути виконаний через відсутність у республіці власного катів'ї місця страти.

Раніше, за словами заступника голови Верховного Суду Молдови, коли був Союз, вирок виконували у Львові і

Сочі. Нині ці міста належать до інших держав, де чинні свої закони і виконуються свої вирок.

Прокурор Молдови Д. Постован пояснює ситуацію, що склалася, як «українську негуманність», зазначивши, що «Міністерство внутрішніх справ республіки намагається знайти вихід із становища, хоч це і не так просто».

Поки МВС Молдови шукає виходу, засуджених до страти в'язні, які чекають виконання вироків вже майже впродовж двох років, поступово втрачають розум у відведених для них камерх-одиночках.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Отакої!

НЕВДАЛИЙ РОЗИГРАШ

Щоб боротися із злочинцями, треба грекуватися, — впритили у Каунасській кримінальній поліції і задумали провести навчання щодо арешту терористів.

І от, за попередньої домовленістю з адміністрацією каунаського магазину «Дама», 10 лютого, перед самою обідньою перервою, туди увірвалися «терористи», і стріляючи холостими патронами,

захопили «заложників». Поділ, здавалося б, розвивався за заздалегідь підготовленим сценарієм. Але... Хтось з натовпу зівав, увагу яких привернули постріли у магазині, зателефонував до відді-

лу охорони краю і повідомив про напад.

Сильні охоронці, яких кошти не повідомили про свої плани, поспішили до місця події і, увірвавшись до магазину, відкривали стрілянину... та вже не холостими, а божевільними набоями. Внаслідок цього двоє дістали поранення. Хтось, яким були б наслідки усієї цієї безглуздої історії, коли б поліцейські виявили більшу влучність у стрільбі. Та й на місці по купці цього магазину навряд чи хтось із нас хотів би опинитися.

Надія ДОРОНІНА.
Вільнюс.

Аргентинський блокнот

ХІ. ПРОЩАЛЬНЕ ТАНГО

Закінчуємо друкувати цикл матеріалів наших спеціальних кореспондентів під рубрикою «Аргентинський блокнот».

На відстані емоції приглушуються, залишаються спогади. В образах, запахах, кольорах...

Згадується міжнародний фольклорний фестиваль у місті Санта-Фе. Торжество музики, пластинки і бара. З усіх континентів з'їхали до Санта-Фе фольклорні колективи: лунали іспанські кастаньєти й італійські скрипки, перуанські й німецькі мотиви, ритми чилійських аборигенів і російські «Календарі».

У заді, де відбувався гала-концерт, аргентинці, на знак пошани до своїх гостей, вивисли величезні естради з жовтими зворітними прапорами й герби всіх держав.

Замірали гордо італійці, коли звучав гімн Італії, перуанці, коли лунала мелодія їхнього гімну, росіяни, коли оркестр грав російський гімн... Замірали й ми. Але від прикрої. Гімн Аргентини на міжнародному фестивалі в Санта-Фе, на жаль, не звучав. Хоч і багато можна віддати за цих кілька секунд звучання «Ще не мерла Україна!» Жоден з українських фольклорних колективів, які були запрошені до участі в аргентинських музичних фестивалях, не зміг знайти коштів для оплати своєї подорожі.

Отож, гала-концерт. Аргентинське танго. На сцену вийшла елегантна пара і, купуючись у променях прожекторів, плете мереживо з пла. І коли зал втретє викликав зірок на «біс», прядившись, ми ввізнали в елегантному партнері — директору Інституту танцю пана Хуго, який, знайомлячись, розчувався нас своєю невразністю і неослудністю.

А ще задується аустрич з радником Президента Аргентини з гуманітарних питань пані Мабель Корфелд. Нас тоді вразила яксава фотографія в її кабінеті на найпочеснішому місці — Президент Менем, розглядаючи українські вишиванки, розмовляв з чорнобильськими дітьми, які минулого року на запрошення аргентинського уряду побували на медичному обстеженні і оздоровленні в Срібній Країні.

— Я завжди дуже приємно згадую ці аустрич, — сказала в інтерв'ю нашої газети пані Корфелд. — Ми не завжди розуміли мову один одного, але, спілкуючись жемстами, емоціями, душею полюбляли один одного. Я ніколи не була в Україні, але тепер маю там свою сестру по духу — Тетяну Лисенко.

Пані Лисенко, доцент Київського університету, молода симпатична жінка, очолювала українську «чорнобильську» делегацію.

— Уже перший день нашого перебування в Буенос-Айресі засвідчив прихильність уряду Аргентини до посланців з України. Президент Менем віддав нам для відпочинку свою резиденцію на узбережжі Атлантики. Зовсім протилежне ставлення до себе ми відчували з боку тоді ще радянського посольства — підозріння, недоброзичливості, прохолоду в стосунках. Нам забороняли говорити щось про незалежність України, про її плани. Але відчувався: аргентинці вітають здобуття нами свободи. Приголомшав нас, це один кат, про який розповідав київський професор ме-

дицини Ераст Бенішевський, який перебував в Аргентині на гостині:

— Так сталося, що «чорнобильська» делегація прибула до Аргентини під егідою Фонду миру і об'єднання дітей України. Білорусі та Росії Український громада запросила її до себе в гостині. Ці відвідини обіцялися а річницю смерті моєї мами, і я, за християнським звичаєм, вирішив роздати дітям по кілька песо. Підходжу до однієї дівчинки, а вона дивиться на мене довірливо оченятами і каже: «Дядя, я не могу взять эти деньги, я не умею по-украински говорить, я — из украинской семьи, я — украинская девочка...». Господи, подумалось тогда, до чего мы довели своих детей, їхні чисті душі!

Отже, доки «старша сестра» Росія лебідкою пропливає по бальних залах світу, молодша здебільшого відсиджується вдома. Як і належить неповнолітній. Така собі заклопотана хатини справими Попелюшками. Навряд чи ця аналогія втілює національний гонор. Для «чепі енду» Попелюшці потрібна фея. А де її взяти у житті, не в казці? Без посольських і консульських зв'язків, як у тісному червчові, багато не знаходиться. Можна перелічити десятки причин, чому цей процес затримується, але прикота наслідків не посодоює. Нас не знають, бо ми не знаємося. Аргентинські українці просто приречені на дошкульні запитання своїх співвітчизників: «Якщо Україна незалежна від Росії, чому вона не має в Буенос-Айресі навіть свого представництва?» «Справді, чому?»

Гуляючи на нас землями і заперили в готовності допомогати цій справі матеріально. Ми народжені тут і тому не ставимо найвищих питань. Ми розуміємо, чому наша держава не може одразу відкрити посольство в усіх країнах — від Сполучених Штатів до бананових островів. Але не розуміємо, чому це питання не вирішувати в першу чергу в тих державах, де численна діаспора українців. Зокрема, в Аргентині. Тут аволяція з врученням вірних грамот піднімає авторитет української громади в очах суспільства. Зрештою, шкідить самі України. Радник Президента з гуманітарних питань пані Мабель Корфелд ознайомила нас, наприклад, з «чорнобильським проектом» аргентинського уряду. Ми не будемо розповідати про неї детально, лише один штрих: автори програми співпрацювали з посольством Росії. І, звичайно, російські дипломати зумили довести, що український Чорнобиль найбільше дошкулів їм.

У прес-центрі Президента нас закликали запитаннями про Україну. Особливо цікавили подіями на Чорноморському флоті. Про позицію України журналісти дізнаються... в російському посольстві. Можна «позадирити» нашим колегам — їм «пошастило» на джерело «об'єктивної» інформації. Як, до речі, в Україні. І не лише в Південній Америці.

Катерина КИДРАСЬ,
Людмила КОХАНЕЦЬ,
Валентина ЛАВУНСЬКИЙ,
спеціальні кореспонденти
«Голосу України».
Буенос-Айрес.

Культура

До них належить і заслужений артист України Петро Полухин. Більш як два десятиліття не розлучається він з гітарою, працює в Київській філармонії. Об'їздив з концертами весь колишній Союз: від Кирил до Прибалтики. Виступав і за кордоном. Правда, колись запросили Петра на музичний фестиваль наші сусіди з Бразилії. Але із союзного міністерства культури, куди надійшов офіційний папір, відповіли, що такого артиста вони... не знають. Лукавили, як завжди, адже йшлося про музиканта з периферії. Та ще й з української.

А як живе Петро Полухин сьогодні, над чим він працює, що не дає йому спокою? Про це і бесідує з ним оглядач «Голосу України».

ГІТАРА ЗВУЧИТЬ ТИХО

АЛЕ ЧУТИ ПІ МЕЛОДІЮ ДАЛЕКО. ЯКЩО ВОНА ПОТРАПЛЯЄ
В РУКИ СПРАВЖНЬОГО МУЗИКАНТА

— Знаменитий гітарист Андреас Сеговія на запитання «Куди ви почали грати на гітарі?» відповів: «Ще до того, як народився». Чи можете ви так сказати про себе?

— Ну, по-перше, це жарт, хоч в ньому закладений глибинний зміст. А, по-друге, так міг відповісти тільки справді геніальний музикант, яким і був Сеговія.

А що стосується мене, то взяв я до рук гітару в чотирнадцять років. У пролетарському Луганську. Та й сам виростав після війни у робітничій сім'ї — а в неї, самі знаєте, які то статки були.

Отож батько мені виділив двадцять п'ять карбованців, а решту — п'ятдесят — я мусяв сам заробити, щоб купити гітару. Потім придбав самонавчальний, бо за уроки в музичній школі треба було платити. І почав вчити ноги, перебирати струнами. Так самотужки і заграв.

До речі, мій батько був категорично проти того, щоб я вступав у музичне училище. «Музиканти — то професія несерйозна», — казав мені. — Одні п'яниці й ловеласи... Ось підеш слюсарем — матимеш надійний шматок хліба».

То було давно, в середині п'ятдесятих років. Але тепер я все частіше згадую батькові слова. Не знаю, як матеріально забезпечений у порівнянні із заводським слю-

сарем, але місячний оклад секретарки міністра культури більший за мій.

Я двадцять років відпрацював на сцені — і живу в гуртожитку, бо не можу заробити стільки, щоб купити собі будинок чи хоча б скромну квартиру. І взагалі все своє життя був прохачем. Ходив від одного міністра, потім — до другого. До третього, очевидно, вже не піду. Бо порушив принцип, від якого ніколи не відступав булгаковський Воланд: нічого в нікого не проси. А ми, артисти — вічні прохачи, більше того — жебраки в нашому суспільстві.

— Але в артистів, наскільки я знаю, ще є планові концерти, за які вони одержують гонорари?

— Були раніше. Але з розвалом імперії концерти припинилися. Порушилися не тільки економічні зв'язки, але й культурні. До того ж у багатьох містах зросли витрати за проїзд за проживання в готелі. Отже, артисти, особливо камерні, стали збитковими. На них не заробиш, як на відомих рок-групах чи естрадних співаках.

— І неже немає виходу?

— Чому ж, вихід є: потриває державна підтримка,

потрібні державні дотації. Нідне в світі камерна музика не приносить прибутку. Але від неї не відмовляються, не відмахуються, як у нас. Навпаки, — всіляко популяризують, бо від цього безпосередньо залежить культура нації.

— І все ж такі афіші сповіщають про ваш сольний концерт, який відбудеться 28 лютого в залі органної музики у Києві. То що, примішний вийде?

— Вважайте, що так. Але ж то — не гастролі. І ніяких затрат на відрядження не потрібно. Он буквально цим дням мені запропонували дати два концерти в Челябінську, у Росії. Але добирається туди й назад поїздом, бо літаків дуже накладно. І відмовився.

Та повернемося до майбутнього киянського концерту, про який ви згадали. Він присвячений 100-річчю з дня народження великого іспанського гітариста Андреаса Сеговії і складений з творів, які входили до репертуару геніального музиканта, або присвячені йому. З таких як п'єса французького композитора Альберта Руселя «Сеговія».

— А чому ви звернулися саме до Сеговії? Адже були й інші знамениті музиканти, які віртуозно, можна сказати, майже володіли гітарою.

— Були. Але Андреас Сеговія, як на мене, не має собі рівних. Прізвище іспанського музиканта, якщо хочете, стало синонімом гітари. А концертні програми Андреаса Сеговії — величезний духовний потенціал, який завжди унікальний майстерності гітариста став набутом слухачів у багатьох країнах світу. Своїм геніальним мистецтвом іспанець спростував твердження відомого російського письменника-класика, який писав, що гітара — інструмент фрезерів і кухарок. Саме для Сеговії почали писати свої твори найвідоміші композитори нашої століття. Такі як Віла-Лобос, Телеско, Тансман, Стравінський, Родріго... Саме розчулений Стравінський після одного з концертів Сеговії сказав музикантові: «Ваша гітара звучить тихо, але чути її далеко».

До речі, за кілька днів до вашого концерту в Києві відбудеться концерт авс-

трійського музиканта українського походження Лева Вітошинського, який є учнем Сеговії.

— Так, 22 лютого в Києві виступить відомий австрійський музикант Левко Вітошинський — проєктор музичної академії в Граці. То була його пропозиція: зіграти концерт пам'яті свого великого вчителя на батьківщині своїх батьків, на що охоче відгукнулася дирекція залу органної музики.

— Отже, є надія, що невідомі концерти двох музикантів-гітаристів Лева Вітошинського й Петра Полухина відбудуться у Граці чи навіть в Андалузії, на батьківщині Сеговії?

— Не будемо загіганти наперед. Але сподіватися треба. Бо для кого ж тоді жити і творити?

— Іспанія, яка подарувала світові Сеговію, є й батьківщиною гітари. Але цей романтичний інструмент люблять і в Україні. Як перспективний, подальшого розвитку гітарної музики у нас? Маю увазі, звичайно, музикантів-професіоналів.

— На жаль, це жоден український гітарист, вихований у стнах наших консерваторій, не став переможцем чи навіть лауреатом престижних міжнародних конкурсів. Хоча Україна чи не першою в колишньому Союзі «впустила» гітару в стіни консерваторії і почала готувати професіоналів. Але чомусь «приписали» її до кафедри народних музичних інструментів. Це класичний інструмент — а я про це неодноразово говорив. Але результатів ніякого. А саме від цього страждає нашішній. Отож, і випускники-гітаристи виходять зі стін консерваторії з низьким професійним рівнем.

Якщо мені не зраджую пам'яті, то в світі написано більше ста концертів для гітари з оркестром. Всі вони розраховані на високий професійний рівень виконавця. І якщо ми далі будемо сприймати гітару як російський народний інструмент, призначений для фрезерів і кухарок, то і надалі не бачити нам європейських лаврів.

Розмову з
Петро Полухин
КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

На знімках: згорі — Андреас Сеговія; внизу — (зліва на право) Левко Вітошинський і Петро Полухин.

Реклама

НАДЕЖНОСТЬ И КАЧЕСТВО

Рабочие станции i486DX2/66, Наупраунг™ 4860™
Сетевые комплексы на базе Novell NetWare™ v.3.11.2.20
Многокритериальные системы на базе OC SCO Open Desktop™ 2.0
Системы автоматизированного проектирования, планшеты и рулонные плоттеры
Профессиональные издательские системы: сканеры HP ScanJet IIc,
принтеры HP LaserJet 4, мониторы 17" 19", русскоязычная версия Aldus PageMaker™ v.4.0

WESCOM

310046, Харьков, ул. Пожарского 2/10
Тел. (0572) 94-76-01, 94-15-42, 93-40-75
Факс (0572) 94-35-73, 94-16-58

Фирма WESCOM, Inc. производит поставку и установку оборудования для телецентров и студий, систем кабельного телевидения, студий компьютерной анимации

Фирма запроєкує і спорудить із своїх матеріалів котеджі, офіси та інші будівлі будь-якої складності.
Швидко і якісно відремонтують вашу квартиру, офіс, магазин.
Поспішайте до нас уже сьогодні.
Ми чекаємо на вас за адресою: вул. Космічна, 8-В. Дзвоніть нам за тел. 544-76-45.

Придбасмо: невелику партію бензину, шпалери, клей шпалерний, імпорту сантехніку та інші матеріали, будівельну і іншу техніку.

Запрошуємо висококваліфікованих робітників-будівельників і водіїв автомобілів.

НАВЧАННЯ В НІМЕЧЧИНІ

14-денні курси російською мовою в Інституті міжнародного навчання для керівників підприємств, радгоспів, колгоспів, банків, страхових товариств, підприємств окремо за напрямками:

— управління підприємством за ринкової економіки;
— банки;
— страхова справа;
— сільське господарство за ринкової економіки;
— організації експорту імпорту з країнами Заходу;
— комунальне господарство;

податкова система за ринкової економіки.
Особливості навчання: склад групи 15–20 чоловік, проживання у двомісних номерах у готелі в центрі Берліна, триразове харчування, гроші на відвідування, віддавання банків, страхових компаній, сільськогосподарських і промислових підприємств.

Оформлення віз, паспортів, квитків на проїзд забезпечує наша фірма.

Форма оплати — будівля 252148, м. Київ-148, а/с 39. Тел. 261-91-63.

НА ВІЧНІ ЧАСИ ДАРУЮ, ЗАПИСУЮ І ВІДКАЗУЮ...

Історія

Ми не знаємо точної дати Панагенії. Енциклопедичні довідники сходяться на 1575 році, окремі дослідники називають приблизну дату — середина 70-х років. Була молодшою донькою Василя Гулевича, людини статечної і багатого, який і становив у суспільстві мав значення. Був першу підстаростою володимирським, а згодом (з 1565 року) — війським, залишався на цій посаді аж до смерті у 1601 році. Гулевич — відомий рід на Волині. Мали великі маєтки і були знані в суспільстві. Дід Галшики і батько Василя Федір, одошовши, прийняв духовний сан під іменем Феодосія, був луцьким єпископом. Його п'ять синів теж займали значні посади, Григорій — хорунжий землі Волинської, Роман — підстароста володимирський...

Саме з такого роду, званого між української шляхти, і походила Єлизавета Гулевич, яку звичніше, йдучи за мовою тогочасних актів, зведе скороченням ім'ям Галшика. І доля її теж була типовою. Молодою (десь близько 1593 року) вийшла вона заміж за молодого сина берестейської каштеляна Адама Потія Христофора. Дивний тут поворот долі — її свекор десь невдовзі по тому приймає сан і став володимирським єпископом Іпатієм, а згодом — одним з фундаторів Берестейської унії 1596 року. Галшиці ж судилося інша доля... Шлюб з Христофором був невдовгий, знаємо лише, що мали вони дочку Катерину, яку потім Галшика видала заміж за хорунжого оршанського Миколу Млецького. Подальша доля її — у сутинках історії.

Саму Галшику в 1606 році ми бачимо заміжньою за мазирського маршалком Стефаном Лозкою. Походив той, як і Галшика, з родини досить заможної, народився близько 1545 року (був років на тридцять старший за Гулевичівну). З середини 70-х років Стефан стає підчашином київським, а з 1590-го — мазирським маршалком, перебуваючи на цій посаді до смерті в кінці 1617 чи на початку 1618 року. Від їхнього подружжя народився син Михайло (десь близько 1613 року — в актах того року він згадується як «літ не маючий»).

Ще зі шкільних літ пам'ятаємо, що Галшика Гулевичівна стала фундаторкою Київського братства, подарували свій двір під монастир. Але акт цей відбувся не так просто. Спробуємо заглянути в історичні сутинки, щоб висвітлити реальний хід подій. У хрестоматійній фразі для нас немало неясного. Чому раптом виникає цей дар? Чому дарує його жінка, хоча чоловік її на той час був київний? Чому дружина мазирського маршалка дарує маєтності саме для Київського братства?

З останнім розібратися найлегше. Відомо, що Стефан Лозка в похиліх літах покинув Мазир (залишаючись формально маршалком, хоча обов'язки виконував його родич Носиф

Лозка) і переселився до Києва, всі його справи велися вже в Київському воєводстві, що засвідчено актами. З Києвом він мав давні зв'язки, мав тут і маєтності. Будучи тяжкохворим, зробив розпорядження на випадок своєї смерті. І ось одним із наслідків таких розпоряджень і з'явився в земських книгах воєводства Київського дарчий запис від 14 жовтня 1615 року: «Я, Галшика Гулевичівна, дружина його милості пана Стефана Лозки, маршалка мазирського, з дозволу його милості на все, ніяке викладене, будучи здорова тілом і розумом, — являю і добровільно усвідомлюю цим моїм добровільним листом, що я, живучи постійно в давній святий православній вірі східної церкви і палаючи до неї благочестивою ревністю до поширення слави Божої, з любові і прив'язаності до братів моїх — народу Руського і для спасіння душі своєї, з давнього часу намірлася зробити добро для церкви Божої». І далі відомі слова: «На вічні часи даю, дарую, записую і відказую мій власний спадковий маєток, що користується правами і волюностями шляхетськими, — власний мій двір, в цілому його виді, разом з землею, що одержані від мого мужа у вічний дар і знаходяться у місті Києві... на монастир Патріаршої Створонії, також на школу для дітей, як шляхетських, так і міщанських, і на всякий інший спосіб богоугодного життя». Цей фундаційний запис підкріплює підписом Стефана Лозки — видно, за обов'язковою згодою подружжя робився цей дар, отже обов'язки були однією з документів, які визначено межі помістя — між вулицями, що ведуть від ринку (нинішня Конварткова площа) до Дніпра, фактично, все це — територія, що її і займав згодом Братський монастир з академією. Не знаємо, що було в цьому маєтку, в документі він передається просто «з усіма тою двома покинутими і належностями», можливо, і власна домовина, що мала на перших порах задовольняти потреби братства, доки в 1620 році не почали будувати нову.

Щі сльв дарчого запису Галшики прояснюється для нас і мотив цього дару. Три причини керували нею — щоб зміцнити православну церкву, щоб добрим ділянням очистити душу свою і з любові до народу українського. Українська душа Галшики давала про себе знати, і видно, що навіть з того, що обидва відомі їм її власноручні підписи зроблено українською мовою, «рукою власною», хоч під одним документом усі її сучасники підписалися по-польськи, а другий повністю писано польською мовою.

Чому мав таке велике значення дар Гулевичівни для України? Невже щось може змінити дар на монастир невеликого маєтку? Але ці речі, що видаються нині такими дріб'язковими нам, тоді, на початку XVII століття, мали неабияке значення... Мало уявляємо собі тогочасну Україну. Вже відійшли в минуле часи державності Київської Русі і відносини до державності, відродження життя за великого князівства Литовського. Перебування у складі Польщі поставило під загрозу сам факт існування українського народу — як політичного, так і культурно та духовно. Перед українським суспільством у тісній сув'язі поставили питання суспільної культури — адже треба було захистити як і свої політичні права та волю, так і власне національне «я». З появою козацтва з'явився реальна можливість боротися свої права зброєю, але самим мечем свободи не за-

воюеш. Потрібно було витворити власну інтелекцію, освічений стан.

А українська культура розвивалася своєрідно. Держави, яка могла б сприяти розвитку культури, не існувало, тому вона розвивалася саморухом, групуючись у більш чи менш культурні осередки, що об'єднували навколо меценатів (як К. Острозький) або православних культур, котрі ставали осередками збереження і примноження української культури. Єдиною фінансовою підтримкою для таких центрів були дари меценатів, як правило, саме тих представників української шляхти, котрі ще дотримували національних звичаїв і православного обряду. Серед тодішніх актів подібного чимало таких дарів — відписували маєтки, певні грошові суми. Меценатство стало звичним явищем, його всіляко підтримувала православна церква як справу богоугодну.

Отже, в самому факті дару Гулевичівни не бачимо нічого дивного. Але він допомагає нам відкрити ще одну, майже не досліджену сторінку нашої давньої історії — про роль української жінки в українській історії.

Вони були гордіми і незалежними, наші жінки. Активними і освіченими, мали рівні з чоловіками права. Це визнавалося і самими чоловіками. «Вона мені милим товаришем, а не слугою була», — писав один з них у заповіті. Мали можливість вільно розпоряджатися своїм майном і багато хто використовував це з доброчинною метою. Історія зберегла ім'я княгині Чарторийської, що 1596 року фундувала Пересопницький монастир історії, знаменитої Пересопницької Євangelії пов'язано також з іменем княгині Заславської. Фундаторкою Почаївського монастиря була Ганна Гойська, а Загацького, на Крем'ячечині — Раїна Ярмолинська (1626). Звичайно, траплялися серед них і свавільні тої вояччини — княгиня Софія Ружинська в 1609 році повела шеститисячне військо на замок князя Корейків в місті Черемошні і взяла його приступом. Вони не були ідеальними, але вони були живі, з думками і почуттями, тому і залишили по собі пам'ять в історії.

Галшика Гулевичівна — одна з них. Мало знаємо про неї, але ясно, що

не була вона тією ідеальною доброчинницею, як її описують С. Пачинда і Ю. Колісниченко в книзі «Неопалима купина». Жити мислячи та київські актори книги містять у собі й численні судові справи, які вона вела щодо маєтків та ґрунтів, а також і скарги на неї за самовільне захоплення то Рожківського млина, то якогось майна, що перевозилося з одного помістя в друге. Вона сама усвідомлювала свої гріхи, бо в заповіті своєму детально перелічує всі давні борги, які не дуже поспішала за життя віддавати.

Не можемо й перебільшувати її роль у заснуванні Київського братства, як описується в тій же книзі, ніби Галшика разом з Єлисеєм Плетенецьким обдумує всі плани створення братства. Окрім відомого всім дарчого запису, ніде в документах братства ім'я Галшики не згадується. І мав рацію професор С. Голубєв, коли вважав, що цей дар на фундацію Братського монастиря хоч і був, безсумнівно, значний, але разом з тим єдиний, ніби випадковий.

Однак, це не применшує значення виникну. Історія розпорядилася так, що саме в той час починається процес відродження української держави. Гетьман Петро Сагайдачний першим зрозумів, яке велике значення має подвигання сформованої військової сили (а козацька піхота була в ті часи кращою в Європі) за силою духовною. Тому то він і вступає з усім військом у Київське Богоявленське братство, щоб об'єднати в єдине ціле ті ідеатичні чинники, що могли б сформувати українську державність. Київ, у якому життя тількино починало відроджуватися, знову ставав центром нації — за історичною традицією це з часів Київської Русі. Минуть ще роки, і на основі школи правди, на тому ж об'єкті Галшики Гулевичівни виникне знаменита в майбутньому Києво-Могилянська академія... Так розпорядилася історія.

А Галшика по смерті чоловіка переселилася на батьківщину — на Волинь, де прожила ще довге життя і, мабуть, не дуже просте. Син її поступово зменшував залишений батьком незначний спадок, не мав якихось визначних здібностей і не займав суспільних посад. На відміну від матері Михайло став унатою і помер бездітним у березні 1648 року.

...Ми не знаємо точно, коли вона померла. Її заповіт занесено у луцькій городській книзі 31 березня 1642 року, вже по смерті. У заповіті Галшика відписує на Луцьке братство 200 злотих, стільки ж на монастир і п'ятдесят злотих на шпиталь. Заповідала поховати її при Луцькій Хрестовоздвиженській братській церкві. Не думавши, що надгробок її зберігся, адже, що на початку XIX століття церква була зруйнована пожежею, довго стояла в руїнах і лише в кінці століття відбудована, але тіліні останки її ще і досі там, напевне, лежать.

Про Єлизавету Гулевич залишилися пам'яті. Трохи оповита серпанком легенди, трохи ідеалізована. Та й цього вже багато в очах історії, адже силки імен яскравих особистостей з давніх часів або прибувають, або втрачено називали. І хай, може й спорядченим був її дар у тому далекому 1615 році, але він приніс Галшиці те, про що кожен може мріяти — ім'я її залишилося назавжди серед тих, хто допомагає українцям стати собою.

Мирослава ШЕВЧУК.

« МЫ РОЖДЕНЫ, ЧТОБ СКАЗКУ СДЕЛАТЬ БЫЛЮ... »

«ПРАВЭКС»—БАНК

Тел. 290-30-58; 224-14-98; 224-42-17; 224-55-81

Факс: (044) 224-43-20

Телекс: 631210 ALINA SU

«МИ ЩИРО ЛЮБИМО СВОІХ КЛІЄНТІВ!»

Голова Ради Банку А.М.Черновецький

ЯК ЛІКУВАТИ ЦІНОФОБІЮ?

Суботній фейлетон

Подякують, у психіатрії з'явився новий діагноз — ціннофобія. На відміну від інших фобій, ця хвороба останнім часом набула воістину масового поширення.

Симптоми цієї нової поеші виявляти неважко, хоча хворий на ціннофобію, з першого погляду, — звичайний чоловік чи жінка. Але варто такому хворому зайти до крамниці й зирнути на цінники, як у нього починається приступ. Обличчя політає, зуби зіцільються, погляд метушливо блукає по наліпнених на полицях, а тіло піддається, мов у лихоманці.

Недавно одного хворого на ціннофобію було знято з ліжкарного столу у центрі Києва. Горлячи, народну пісню «Купила баба коника, а коник без ногів», він жбурляв униз пригорщі карбованцевих купонів і реготав у мегафон. З'ясувалося, цей бідолаха бігу годину наволіпшак вмовляв продавцю гастроному зажити йому як тридцять чотирьох гривень «Одеської» — на всю премію, а коли та нарешті погодилася, він пішов платити до каси, ціну на ковбасу підвісили вдовго...

Права ж, типовий випадок! Принаймні, згадуючи нині дворянської давності квітневе підвищення цін урядом В. Павлова, і те, як ми тоді обурювалися, народ регоче, ніби над едвалим першоквітневим жартом. А як ми галасували тоді! Автор цих рядків сам не пропустив нагоди погузувати над улюбленою фразою майбутнього генераліста: «Ви батато споживаєте!»

А такі багато ми споживали! Звичайно, у порівнянні з тим, що нині. Бо зараз на зарплату за тиждень саму працю придбаємо хіба що нуль-нуль відсотка від того, на що спромоглися б тоді! І тим більш дивно нам чути вже від рядного українського уряду, що виявляється, ми знову споживаємо батато! Тому і ціни слід піднімати, бо, мовляв, ринок є ринок.

А добрі дядечки із Заходу, які приїждять давати нам поради, знімають плечима: мовляв, знакові, про які ми ринки йдемо? От у нас все ясно: фірма, що належить Джонсонові, і завод, що належить Смітсонові, виробляють, приміром, пилососи. Вони — конкуренти і у боротьбі за споживача максимально знижують ціни. А у нас хто з ким конкурує? Завод імені революціонера Пушкіна з об'єднанням «Червоної пуховки»? Та вони ж не тільки належать одному власникові — державі, а ще й звітують одному і тому самому міністрові! То про яке ринкове регулювання ціл, дуряче, мова?

— Та мався ж на увазі зовсім інше, — знову переконує нас уряд. — Ми лише хотіли зняти держдержаті за продуктів харчування. Бо, погодьтесь, нечесно ж було, коли молоки коштувало дешевше мінералки!

І що? Підвищили ціну на мо-

локо у кільканадцять разів... отетеріло завермили перед цінниками. Бо якось само собою вийшло, що молоко знову коштує... дешевше мінералки. Оскільки на загальній хвилі «все дорожчає», інші виробники теж задні не пасли і не забарилися дописати до пару нуликів на цінниках.

І тут навіть у найдемократичніших головах заціпілася командно-адміністративна думка: воно, мовляв, з теоретичного боку, ніби й але, коли держава втручається в роботу вільного виробника, а з іншого, якщо глянути правді у вічі...

Тим більше, за прикладами далеко ходити не треба. Приміром, Лисичанський содовий завод на початку року одвічі збільшив ціну на соду кальцієвану. Ну, зрозуміло, все подорожчало — і ковбаса, і молоко. Та тут не треба бути хіміком, щоб заторопити, що названі продукти навард чихають до складу... кальцієваної соди. От і зацікавився цей обласна держадміністрація. Створена нею експертна комісія встановила: значною мірою нова ціна зумовлена бажанням додатково «зрівняти» фактично незароблений прибуток, який лише за перші три тижні січня вилився аж у тридцять сім мільйонів карбованців!

А загалом в Україні, за даними Кабінету міністрів, подібні перевірки лише 733 державних підприємств виявили не обуржені за завищення цін майже на півтори тисячі найменувань виробів, — загалом на чотири з половиною мільярди купонів!

От вони куди йдуть — наші з вами грошки! А якщо всіх отак перевірити?

І не лише виробників. А й торгівельників, котрі, періодично переробляючи придбані ще за старими цінами крам і продають його нам утворюючи!

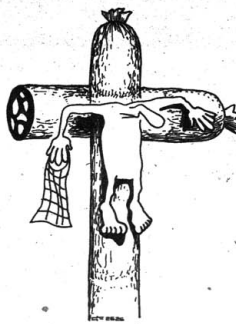
Бо, до речі, навіть у розвинуто-капіталістичній Франції є з цього приводу певні державні обмеження. Один колегі-журналіст розповідав, як у паризькому супермаркеті його зацікавили покупки, котрі попри запаморочливий вибір продуктів, подовгу щось вишукували на полицях. Виявлялося, вони полюють на консерви, вироблені до підвищення ціл, котрі власник просто зобов'язаний продати за старою ціною. Приватний власник!

А у нас, де «все державне, все кому, як не державі і карти в руки!»

Не гуманні заходи! Не ринкові! Не демократичні! Скажіть-но будь-якому найдемократичнішому американцеві, що мовляв не гуманно і не по-ринковому власникові втручатися у діяльність свого підприємства, і він вирішить, що воєдино заховали.

І, зрештою, буде не далекий від істини.

Тимофій ПРОКОПЕНКО.

Жарт номера

І все-таки, хто у нас: спекумени чи бізнеслянти!

Микола ЛЕВИЦЬКИЙ.
Мал. Сергія ФЕДЬКА.

МОЖЕ, ВИП'ЄШ ВОДИ?

— Зайдемо до мене!

— Я погодився.
— Ти, може, голодний? Ні! Я теж недавно повечеряв. Проходь до кімнати. Та не туди, то шафа. Ось двері. Світло не вмикав, що видно. Може, вип'єш води?

Я відмовився.
Петро скинув черевик, зняв і шарпетки.

— Схопив нежить, — зауважив я, — здоров'я треба берегти.

— Шарпетки дорожчі, — сказав Петро і підійшов до журнального столика. Знайшов у попілничку недопалок, розколов задовж сірника і припалів.

— У тебе, пам'ятаю, лежав ось тут палас...

— Он у кутку. По такому добутовтисмо.

— Я ледве впізнав тебе на

Побутове

булиці. Борода, вуса. Як Лев Толстой.

— Не стрижися, не голюся. Кіловат електроенергії знаєш скільки коштує?

— То голися безпечною! — А мило! Води не хочеш?

Я відмовився.

Петро зняв штани, розправив їх і поклав під матрацом.

— Чого це їх туди? — Так прасую. Праскою давно не користуюся, дорого обходиться.

— А телевізор? — Дивився тільки «Пола чудеса».

— Отак і ходитимеш в трусах! — Коли сам у хаті, то і їх знімаю. При гостеві незручно...

Води не хочеш?

Я відмовився.

— А де дружина? — питаю.
— У сестри. На вихідні приходять додому. Удвох наклади. Ти ж знаєш, який в неї апетит.

— А Сашко? — Того давню одвіз до діда в село. Там він може і в драгті ходити і босий.

Я піднівся.
— Ти вже йдеш?

— Так.

— Може, води на дорогу? Я не відмовився.

Петро клацнув вимикачем, пішов на кухню. Приніс кувалку і вимкнув світло.

— Де ти там?

— Я ось... відгукнувся.

Пий.

— За твоє здоров'я. Петре, — підняв я кувалку. — Все ж такі сьгодні тобі п'ятдесят стукнуло.

Яків БРАНИЦЬКИЙ.

Неостанні вісті

Новація

По-новому підійшли до виконання плану касир кінотеатру «Світано» В. Фурченко, продаючи по кілька квитків на одне місце.

Поділилася враженнями

Громадянин Бурченко керівництвом попросило виступити перед співробітниками відділу й розповісти про турпоїздку до Фінляндії. Зустріч була цікава й корисна: тепер когеті вільно орієнтуються у цінах на товари в дружній країні.

Вік живи...

Дружина В. Пролеснюка часто вчила чоловіка, як йому жити. Наука пішла на користь: тепер В. Пролеснюк живе з іншою жінкою.

У світі слів

Відаєшся гастроном № 15, філолог Буханок записав з лексикону продавця Орхменко 38 слів, яких немає у жодному тлумачному словнику.

Володимир ПОЛІЩУК.

Кіровоград.

Мал. Володимира ХОРОШЕНКА.

Продовольчі страждання

КОЛЯДА

Місяць тому на Різдво Христове приїшли три хлопчики. Колядники. Просять дозволу заколадувати.

— Колядайте, — кажу їм, — послухаємо, які колядки ви знаєте.

Хлопчики перезирились, поштовхали один одного і нерешітливо нахилилися.

— Коляду, коляду, кобасу чуємо... почав один.

— Неправильно! — заперечую. — Не може цього бути. Як можна почути кобасу, коли за місяць перед Різдвом в жодному магазині її зі свічкою і в день не знайти.

Хлопчик похитнувся і замовк.

— Коляда, коляда, колядники,

добра з маком палиця, а без маку... — продовжив другий.

— Стоп! — зупинив колядника. — Скільки тобі років? Одинадцять? То хіба ти знаєш, що таке мак? Його вже років вісім, як заборонили сіяти, щоб таких виродків, як макомани, не розводили.

Тоді я по-іншому, — не розбавив хлопчик, — ось поспухає: колад, колад, коладниця, добра з медом палиця...

— Це вже трохи краще, — кажу йому. — Справді, з медом палиця добра. Він поки що не визнаний за шкідливий для організму. Тільки де його взяти, коли за кілограм меду на базарі треба віддати всю мі-

сянчу мінімальній зарплаті?..

— Давай ти, — звертаюся до третього.

— Колад, колад, коладина, а в батька один, по коліна кожущо — дайте, дядо, п'ятачок.

— Непогоно, — посміхаюся, — тільки не по-сучасному. Давно минули ті часи, коли п'ятачок був чогось вартий. Тепер їх і в обіг не вийде.

Принесли колядники, з ноги на ногу переміняються.

— Ну, що ж, кажу, — хлопці ви гарні, та колядки не підходять, але то не ваша вина. Спасибі, що завітали. Обдарую вас не копіями п'ятаками, а карбованцями десятиками, бо ніяких ласощів до сьяти дістає не вадася.

Дав їм по десять купонів-карбованців, а вже потім зметнував: що вони зможуть за них купити, коли теперішні десять карбованців не варті ще недавніх десяти копійок!.

Федосій ЛУЗАН.

ІНФОРМАЦІЯ

ПРО ПРИВАТИЗАЦІЮ МАЙНА ЛУГАНСЬКОГО ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ЗАВОДУ «ПОШУК»,
ЩО ПІДЛЯГАЄ ПРОДАЖУ ЗА НЕКОМЕРЦІЙНИМ КОНКУРСОМ

Луганський дослідно-експериментальний завод «Пошук» засновано в 1937 році. Юридична адреса заводу: 348017, Україна, м. Луганськ, вул. Цимлянська, 2. Основна продукція заводу — товари народного вжитку: ліжка дитячі двоярусні, обідня група, комплектуючі до меблів.

Обсяг продукції, виробленої за 1992 рік, становив 58655 тис. крб. (за діючими цінами), у тому числі виробництво предметів вжитку (група «Б») — 36341 тис. крб.

Середньоспискова чисельність працівників 156 чоловік. Кількість робочих місць 91, з них 86 в основному виробництві.

На території заводу знаходяться будівлі й споруди, що належать йому: 1А виробничих корпусів та дільниць, що введені в експлуатацію в 1957—1991 роках, інженерно-лабораторний корпус 1966 року заводу, гараж, склади.

Завод розташований на землях, що перебувають у віданні міської Ради народних депутатів міста Луганська.

Визначення конкретних розмірів земельної ділянки, її закріплення за об'єктом приватизації буде здійснено на підставі інвентаризації землі до 20 березня 1993 року.

Фінансові активи заводу за станом на 1 лютого

1993 року становили 22231 тис. крб.; пасиви — 31623 тис. крб.

Рентабельність до собівартості за останні три роки:

1990 рік — 19,9%
1991 рік — 27,8%
1992 рік — 22,1%

Початкова ціна продажу об'єкта — 51 547 тис. крб.

УМОВИ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ОБ'ЄКТА

Збереження спеціалізації підприємства, договірних зобов'язань, доведеного Держзамовлення, забезпеченого сировиною й матеріалами, рівня випуску товарів народного споживання в межах 70% до загального обсягу виробництва протягом трьох років. Оновлення номенклатури, розширення асортименту продукції, що випускається, відповідно до потреб регіону.

Збереження кількості робочих місць. Розвиток соціальної інфраструктури.

Вживання заходів щодо захисту навколишнього середовища, дотримання екологічних норм.

— забезпечення очищення стічних вод гальванічного виробництва та шкідливих викидів в атмосферу.

Об'єкт не підлягає перепродажу іншим юридичним особам і громадянам без збереження умов, на яких його було придано, протягом трьох років.

УМОВИ ПРОДАЖУ ОБ'ЄКТА

Фізичні особи, члени товариства покупців при розрахунку за об'єкт обов'язково використовують свої особисті приватизаційні майнові сертифікати.

Сума закладу становить 5155 тис. крб. і перераховується на р/р 001609655 обласної дирекції АК Укрсобрбанку м. Луганська, МФО 304018.

Розрахунок за об'єкт приватизації здійснюється на р/р № 000609904 в Управлінні Національного банку по Києву та Київській області, МФО 321024.

Кінцевий термін прийняття заяв для участі в конкурсі і пропонуваннях покупцем умов — 13 березня 1993 року.

Ознайомитися з об'єктом приватизації можна з 22 лютого 1993 року по 19 березня 1993 року з 8 до 12 години. Запрошення для попереднього ознайомлення з об'єктом видається Регіональним відділенням Фонду держмайна України по Луганській області за плату, розмір якої становить половину мінімальної заробітної плати і перераховується на р/р № 001609655 в Обласній дирекції АК Укрсобрбанку м. Луганська, МФО 304018.

Конкурс проводиться 20 березня 1993 року о 10 годині за адресою: м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, буд. 3, кім. 457.

Час роботи служби з організації конкурсу — шопенно з 10 до 13 години, тел. 57-31-70, 52-13-65.

ІНФОРМАЦІЯ

ПРО ПРОДАЖ ЗА КОМЕРЦІЙНИМ КОНКУРСОМ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

1. Назва: Державне підприємство — магазин «До-нешків зорі».

2. Місцезнаходження: 348055, м. Луганськ, вул. Титова, 5-а.

3. Обсяг і основна номенклатура продукції: — товарообіг за 1992 р. — 58620 тис. крб., у тому числі:

— продовольча продукція — 48654 тис. крб. (83%), — промислова продукція — 9966 тис. крб. (17%).

4. Кількість і склад робочих місць: 14 робочих місць у дві зміни — продавці, робітники.

5. Баланс активів і пасивів за станом на 1 лютого 1993 р. — 50614 тис. крб., рентабельність за 1992 р. — 6,5%, у тому числі за 4 місяці після комерціалізації — 7,8%.

6. Дані про будівлі та земельну ділянку, на якій знаходиться об'єкт, умови користування ними: будовано-прибудована одноповерхова будівля, побудована в 1975 р., площа 1400 кв. м, земельна ділянка за місцем користування магазином, на правах повного господарського ведення; теплопостачання, енергопостачання, водоканалізація — комунальні.

7. Початкова ціна продажу об'єкта: 55454 тис. крб.

8. Умови продажу об'єкта:

фізичні особи, члени товариства покупців при розрахунку за об'єкт обов'язково використовують свої приватизаційні майнові сертифікати.

9. Умови експлуатації об'єкта:

а) збереження профілю та обсягу спеціалізації: овецький магазин, (не менше 70% від загального обсягу реалізації має становити плодощовочна продукція);

б) збереження асортиментного мінімуму плодощовочної продукції;

в) збереження відділу за обслуговування інвалідів ВВВ, доставки товарів інвалідам І групи додому безплатно й без торговельної націлки;

безплатне обслуговування (постійне забезпечення овочами та фруктами) п'яти сімей одиноких престарілих громадян за рекомендацією Ленінського райсоцзабезу;

г) збереження чисельності трудового колективу;

д) об'єкт не підлягає перепродажу протягом трьох років іншим юридичним та фізичним особам без збереження умов, на яких його було придано;

е) забезпечення належного зовнішнього вигляду будівлі та санітарного стану прилеглої території.

10. Сума закладу — 5545 тис. крб. перерахову-

ється на розрахунковий рахунок № 001609655 в обл. дирекції АК Укрсобрбанку м. Луганська, МФО 304018.

11. Для розрахунку за приданий об'єкт відкрито розрахунковий рахунок № 609904 в Управлінні Національного банку м. Києва та Київській області, МФО 321024.

12. Останній термін прийому заяв та пропонуваннях покупцем умов — 18 березня 1993 року.

13. Час і місце особистого ознайомлення з об'єктом — з 22 лютого 1993 р. по 19 березня 1993 р. з 10 год. до 12 год. та з 16 год. до 18 год. у м. Луганськ, вул. Титова, 5-а. Запрошення для попереднього ознайомлення видається регіональним відділенням Фонду держмайна за плату розміром половини мінімальної заробітної плати. Сума оплати перераховується на розрахунковий рахунок № 001609655 в обл. дирекції АК Укрсобрбанку м. Луганська, МФО 304018.

14. Конкурс проводиться 20 березня 1993 року о 10 годині за адресою:

м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3, кім. 455.

15. З питань організації конкурсу й ознайомлення з об'єктом звертатися за адресою: м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3, кім. 338, телефон 52-73-73. Час роботи інформаційної служби з 10 год. до 16 год.

APON

**ПОЛЬСКАЯ
ФИРМА «АПОН»
ПРЕДЛАГАЕТ ПОСТАВКУ:**

— новых и подержанных машин и технологий для производства пластмассовых упаковок;
— новых и подержанных машин и технологий для производства пищевых продуктов и непродовольственных товаров;
— шампуней, средств для ванны, моющих средств для посуды, а также других товаров бытовой химии;
Вышеупомянутое предложение можем осуществлять по принципам бартерных операций либо валютных расчетов.
В свою очередь мы заинтересованы приобрести техническую лактозу, казеин, древесину, арматурную сталь, ряд других товаров, материалов и видов сырья.

Наш адрес: «APON», 96-300 Zyrardow, ul. Prochniki, 9
POLSKA tel./fax. 00-48-493-11-89.

Український концерн
спільних підприємств

Наші рішення — Вашим
проблемам

Тел.: [044] 212-48-65.

Факс: [044] 212-40-87.

**ПРЕДПРИЯТИЕ РЕАЛИЗУЕТ
СЮ СКЛАД:**

1. Автомобілі ЛУАЗ-969 м.
2. Ремни приводні для а/м КамАЗ, автобусов ЛАЗ, ЛІАЗ, ПАЗ, ІКАРУС.
Приобретем безналічну СКВ.
Телефон в Нетешине Хмельницької області [03848] 3-10-91, 3-18-99.

Спілка аудиторів України офіційно повідомляє, що відповідно до чинних законів України заборонено здійснювати аудиторську діяльність службовим особам Міністерства фінансів, Національного банку, державної податкової інспекції, ревізійних, контрольних, правоохоронних та інших органів державного управління, що мають владні повноваження.

Правління Спілки аудиторів України.

За довідками звертатися:

Київ-25, а/с-217.

Тел.: 265-84-62, 221-75-95, 267-35-02.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК —
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДАКЦІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідувач відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34;
③ Рукописів не повертаємо. 441-89-44.
③ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

* Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

* За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить
5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською
мовами.
Індекс 60955.
Загальний тираж
769.353.

Комітет друку
видавництва «Преса
України».
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311033.